

Sisäasiainministeriön lainsäädäntösuunnitelma 2013-2017

Tilannekatsaus, toukokuu 2013

Hallinto

SISÄASIAINMINISTERIÖN JULKAISUJA 12/2012

SISÄASIAINMINISTERIÖ
Hallinto

**Sisäasiainministeriön lainsäädäntö-
suunnitelma 2013-2017**

Tilannekatsaus, toukokuu 2013

Helsinki 2013

Sisäasiainministeriö
Monistamo
Helsinki 2013

ISSN 1236-2840
ISBN 978-952-491-844-2 (nid.)
ISBN 978-952-491-845-9 (PDF)

Tekijät (toimielimestä, toimielimen nimi, puheenjohtaja, sihteeri) Sisäasiainministeriö		Julkaisun laji	
		Toimeksiantaja Sisäasiainministeriö	
		Toimielimen asettamispäivä	
Julkaisun nimi Sisäasiainministeriön lainsäädäntösuunnitelma 2013-2017, tilannekatsaus toukokuu 2013			
Julkaisun osat			
<p>Tiivistelmä</p> <p>Sisäasiainministeriössä on laadittu syksyllä 2012 lainsäädäntösuunnitelma vuosille 2013-2017 (Sisäasiainministeriön julkaisu 45/2012). Suunnitelma sisältää tietoja ministeriössä käynnissä olevista ja vuosina 2013-2017 käynnistyvistä lainsäädäntöhankkeista. Lainsäädäntösuunnitelmaan sisältyy myös tietoja ministeriön toimialan EU-säädöshankkeista ja kansainvälisiä sopimuksia koskevista hankkeista sekä eduskunnalle annettavista selonteoista ja selvityksistä.</p> <p>Tämä julkaisu sisältää tilannekatsauksen sisäasiainministeriön lainsäädäntösuunnitelman 2013-2017 hankkeisiin toukokuun 2013 tilanteen mukaisesti. Tilannekatsaus on vahvistettu ministeriön johtoryhmän kokouksessa 29.5.2013.</p> <p>Lisätietoja lainsäädäntöhankkeista on sisäasiainministeriön internet-sivuilta (www.intermin.fi) ja valtioneuvoston hankerekisterissä (www.hare.vn.fi)</p>			
Avainsanat (asiasanat) lainvalmistelu, lainsäädäntöhanke			
Muut tiedot Sähköisen julkaisun ISBN 978-952-491-845-9 (PDF), osoite www.intermin.fi/julkaisut			
Sarjan nimi ja numero Sisäasiainministeriön julkaisut 12/2013		ISSN 1236-2840	ISBN 978-952-491-844-2
Kokonaissivumäärä 81	Kieli suomi	Hinta 25€ + alv	Luottamuksellisuus julkinen
Jakaja Sisäasiainministeriö		Kustantaja/julkaisija Sisäasiainministeriö	

Författare (uppgifter om organet: organets namn, ordförande, sekreterare) Inrikesministeriet	Typ av publikation		
	Uppdragsgivare Inrikesministeriet		
	Datum för tillsättandet av organet		
Publikation (även den finska titeln) Inrikesministeriets lagstiftningsplan 2013–2017, lägesrapport maj 2013.			
Publikationens delar			
<p>Referat</p> <p>En lagstiftningsplan för åren 2013–2017 har utarbetats vid inrikesministeriet hösten 2012 (Inrikesministeriets publikation 45/2012). Lagstiftningsplanen innehåller uppgifter om de lagstiftningsprojekt som pågår och som inleds vid ministeriet 2013–2017. Lagstiftningsplanen innehåller också information om projekt inom ministeriets ansvarsområde som gäller EU-rättsakter, internationella fördrag samt redogörelser och utredningar till riksdagen.</p> <p>Denna publikation innehåller en lägesrapport om projekten som ingår i inrikesministeriets lagstiftningsplan 2013–2017 enligt situationen i maj 2013. Lägesrapporten har fastställts vid ledningsgruppsmötet vid ministeriet den 29 maj 2013.</p> <p>Mer information om lagstiftningsprojekten finns på inrikesministeriets webbplats (www.intermin.fi) och i statsrådets projektregister (www.hare.vn.fi).</p>			
Nyckelord lagberedning, lagstiftningsprojekt			
Övriga uppgifter Elektronisk version, ISBN 978-952-491-845-9 (PDF), www.intermin.fi/publikationer			
Seriens namn och nummer Inrikesministeriets publikation 12/2013		ISSN 1236-2840	ISBN 978-952-491-844-2
Sidoantal 81	Språk finska	Pris 25€ + moms	Sekretessgrad offentlig
Distribution Inrikesministeriet		Förläggare/utgivare Inrikesministeriet	

SISÄLLYSLUETTELO

1. KÄYNNISSÄ OLEVAT ESISELVITYKSET JA SÄÄDÖSHANKKEET ... 1

1.1. Kansalliset hankkeet 1

POLIISIOSASTO 1

Henkilötietojen käsittelystä poliisitoimessa annetun lain muuttaminen 1

Yksityistä turvallisuusalaa koskevan lainsäädäntöhankkeen II vaihe (HO) 2

Erityistä henkilöturvallisuutta koskeva lainsäädäntöhanke (todistajansuojeluohjelma) 3

Poliisin hallintolain tarkistaminen (PORA III) 4

Poliisin tutkintokoulutusjärjestelmän säännösten uudistaminen 5

Rahankeräyslain tarkistaminen (HO) 6

Ulkomaille tapahtuva pelaaminen (HO) 7

Uuden poliisilain tekniset tarkistukset 7

Poliisilain nojalla annettavat asetukset 8

Liikkumis- ja oleskelurajoituksia koskevien säännösten tarkistaminen 9

Ampumaratoja koskevan lainsäädännön sekä eräitä ilma- ja jousiaseita koskevan lainsäädännön uudistamista koskeva hanke 10

Sisäasiainministeriön asetus ampuma-aseen tekemisestä ampumakelvottomaksi ja aseiden osien tekemisestä toimintakelvottomaksi 11

Sisäasiainministeriön asetus poliisin suoritteiden maksullisuudesta 12

Sisäasiainministeriön asetus pysäköintivirhemaksusta 13

PELASTUSOSASTO 14

Valtioneuvoston asetus poistumisturvallisuusselvityksestä... 14

Valtioneuvoston asetus paloilmittimista ja automaattisista sammutuslaitteistoista 14

Sisäasiainministeriön asetus eräiden pelastustoimen laitteiden kunnossapidosta 14

Esiselvitys nuohousta koskevan lainsäädännön muutostarpeista 15

Pelastusopistosta annetun lain muuttaminen 16

Valtioneuvoston asetus hätäkeskustoiminnasta annetun valtioneuvoston asetuksen muuttamisesta 16

MAAHANMUUTTO-OSASTO	18
Ulkomaalaislain perheenyhdistämissäännösten tarkistaminen (HO)	18
Ulkomaalaislain tarkistaminen suhteessa Schengenin rajasäännöstöön	19
Ulkomaalaisten säilöön ottamista koskevien säännösten tarkistaminen (HO)	19
Ihmiskaupan uhreja koskevan lainsäädännön kehittäminen (HO)	20
Vaihtoehtoiset tavat vastaanottaa oleskelulupahakemuksia ulkomailla	22
Vapaaehtoisen paluun järjestelmän vakiinnuttaminen	23
RAJAVARTIO-OSASTO	24
Rajavartiolainsäädännön tarkistaminen	24
Rajavartiolainsäädännön tarkistaminen, asetusmuutokset ..	25
KANSAINVÄLISTEN ASIOIDEN YKSIKKÖ	26
Voimakeinojen käyttöä siviilikriisinhallintatehtävissä koskeva säädöshanke	26
Sisäasioiden rahoitusohjelmakauden 2014-2020 kansallisia säädöstarpeita koskeva esiselvitys	27
MINISTERIÖN OIKEUSYKSIKKÖ	28
Poliisiin kohdistuvan valvonnan oikeusperusta	28
MINISTERIÖN HALLINTOYKSIKKÖ	29
Sisäasiainministeriöstä annetun valtioneuvoston asetuksen ja ministeriön työjärjestyksen muuttaminen	29
1.2. EU-säädöshankkeet	30
POLIISIOSASTO	30
Asevientiasetus	30
Direktiivi lentomatkustajarekisterin tietojen (PNR- tiedot) käyttämisestä lainvalvontaan.	31
Asetus räjähteiden lähtöaineiden markkinoille saattamisesta ja käytöstä	32
Ehdotus direktiiviksi yksilöiden suojelusta toimivaltaisten viranomaisten suorittamassa henkilötietojen käsittelyssä rikosten torjumista, tutkimista, selvittämistä ja syytteenpanoa tai rikosoikeudellisten seuraamusten täytäntöönpanoa varten sekä näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta	33
PELASTUSOSASTO	34
Euroopan parlamentin ja neuvoston päätös unionin pelastuspalvelumekanismista	34

MAAHANMUUTTO-OSASTO	35
Pitkään oleskelleita koskevan direktiivin muutos	35
Yhdistelmälapadirektiivi.....	36
Määritelmä- ja turvapaikkamenettelydirektiivin täytäntöönpano sekä vastuunmäärittämis- ja Eurodac-asetuksista johtuva ulkomaalaislain tarkistaminen	37
Vastaanottodirektiivi	40
Kausityöntekijädirektiivi.....	42
Yritysten sisällä siirtyviä henkilöitä koskeva direktiivi.....	43
Kolmansien maiden kansalaisten maahantulo tutkimusta, opiskelua, opiskelijavaihtoa, palkallista ja palkatonta harjoittelua, vapaaehtoistyötä ja au pairina työskentelyä varten	44
RAJAVARTIO-OSASTO	46
Schengenin rajasäännösten muutos (SBC-asetus).....	46
Euroopan rajojenvalvontajärjestelmää koskeva asetus (Eurosur)	46
Älykkäät rajat (Smart borders) -hanke	47
Frontexin merioperaatioita koskeva säännöstö, asetus	50
KANSAINVÄLISTEN ASIOIDEN YKSIKKÖ	50
Arviointiasetus	50
EU:n rahoituskautta 2014-2020 koskeva säädöshanke	51
Yhteinen ehdotus neuvoston päätökseksi yhteisvastuulausekkeen täytäntöönpanojärjestelyistä unionissa.....	52
1.3. Kansainväliset sopimukset	54
PELASTUSOSASTO	54
Suomen ja Viron välisen yhteistyötä pelastuspalvelussa koskevan sopimuksen saattaminen ajan tasalle.....	54
MAAHANMUUTTO-OSASTO	55
Takaisinottosopimus Kosovon kanssa.....	55
Suomen ja Uuden-Seelannin välinen järjestely koskien maiden välistä työlomajärjestelmää (sopimuksen muutos) ..	55
Työlomajärjestely Kanadan kanssa	56
2. LÄHIAIKOINA (VUONNA 2013) KÄYNNISTYVÄT ESISELVITYKSET JA SÄÄDÖSHANKKEET	58
2.1. Lähiaikoina käynnistyvät kansalliset hankkeet	58
POLIISIOSASTO	58
Rahanpesulainsäädännön muutostarpeet (HO)	58

Poliisihallinnon virkojen kelpoisuusvaatimuksia ja nimittämistä koskevien säännösten uudistaminen	59
Täydennyspoliisijärjestelmää koskevien säännösten uudistaminen (HO)	59
PELASTUSOSASTO	60
Sisäasiainministeriön asetus ilmoituksen tai tehtävän välittämiseen tai hälyttämiseen käytettävistä teknisistä järjestelmistä ja menetelmistä	60
Sisäasiainministeriön asetus erityistä vaaraa aiheuttavien kohteiden ulkoisesta pelastussuunnitelmasta annetun sisäasiainministeriön asetuksen muuttamisesta	60
Sisäasiainministeriön asetus Häätäkeskuslaitoksen maksullisista suoritteista	61
MAAHANMUUTTO-OSASTO	62
Kansainvälistä suojelua hakevalle annettava yleinen oikeudellinen neuvonta	62
Sisäasiainministeriön asetus Maahanmuuttoviraston suoritteiden maksullisuudesta	62
RAJAVARTIO-OSASTO	63
Valtioneuvoston asetus rajavyyhykkeestä ja rajavyyhykkeen takarajasta	63
Sisäasiainministeriön asetus Rajavartiolaitoksen suoritteiden maksuista	63
Sisäasiainministeriön asetus poliisin ja rajavartiolaitoksen ajoneuvojen tunnusväriykestä ja -merkeistä	64
Sisäasiainministeriön asetus Rajavartiolaitoksen tilaa ja aluetta koskevista liikkumisrajoituksista ja kielloista	65
2.2. Lähiaikoina EU:ssa käynnistyvät säädöshankkeet	66
POLIISIOSASTO	66
Asetus unionin lainvalvontayhteistyö- ja koulutusvirastosta (Europol) sekä päätösten 2009/371/YOS ja 2005/681/YOS kumoamisesta	66
Ehdotus direktiiviksi rahoitusjärjestelmän käytön estämisestä rahanpesutarkoituksiin sekä terrorismin rahoitukseen	66
2.3. Lähiaikoina käynnistyvät kansainväliset sopimukset	68
PELASTUSOSASTO	68
NORDRED-sopimuksen saattaminen ajan tasalle	68
3. VUOSINA 2014-2017 KÄYNNISTYVÄT ESISELVITYKSET JA SÄÄDÖSHANKKEET	69

3.1. Vuosina 2014-2017 käynnistyvät kansalliset hankkeet	69
POLIISIOSASTO	69
Tietoverkkorikollisuutta koskeva lainsäädäntö (HO)	69
Poliisin säilyttämien henkilöiden kohtelusta annetun lain muuttaminen	69
Poliisin erityistoimintayksikön ylikansalliset toimivaltuudet	70
Poliisin tiedonsaantioikeutta koskevien säännösten tarkistaminen	71
Sotilaallinen virka-apu, säännösten tarkistaminen	72
Poliisin hallintolainsäädännön uudistaminen	72
Henkilökorttilain muuttaminen	73
Passilain muuttaminen	74
Arpajaislain nojalla annettavien asetusten valmistelu	75
PELASTUSOSASTO	76
Pelastuslain vuoden 2011 kokonaisuudistuksen täytäntöönpanoa koskeva arviointi	76
MAAHANMUUTTO-OSASTO	76
Maahanmuuttoon liittyvien rekisterisäännösten tarkistaminen	76
Selvitys kansalaisuuslain kokonaisuudistuksen tarpeesta	77
Selvitys ulkomaalaislain kokonaisuudistuksen tarpeesta	77
RAJAVARTIO-OSASTO	78
Rajavartiolainsäädännön muutostarpeiden arviointi	78
3.2. Vuosina 2014-2017 käynnistyvät kansainväliset sopimukset	79
POLIISIOSASTO	79
Suomen ja Ruotsin välinen poliisin yhteispartiointia koskeva sopimus	79
4. EDUSKUNNALLE ANNETTAVAT SELONTEOT JA SELVITYKSET ..	80
PELASTUSOSASTO	80
Hätäkeskusaluejaon muuttaminen	80
Hätäkeskusuudistuksen seuranta	80
Väestön suojaamisen tarpeiden selvittäminen	80
MAAHANMUUTTO-OSASTO	81
Ulkomaalais-, maahanmuutto- ja kotouttamispolitiikka	81

1. KÄYNNISSÄ OLEVAT ESISELVITYKSET JA SÄÄDÖSHANKKEET

1.1. Kansalliset hankkeet

POLIISIOSASTO

Henkilötietojen käsittelystä poliisitoimessa annetun lain muuttaminen (SM065:00/2011¹)

Tavoite: Tarkistetaan henkilötietojen käsittelystä poliisitoimessa annettua lakia ottaen huomioon kansallisessa soveltamisessa ilmitulleet epäkohdat, lain voimaantulon jälkeen tapahtuneet lainsäädäntömuutokset sekä kansainvälinen kehitys. Lisäksi erityisesti sähköinen arkistointi ja poliisiasiain tietojärjestelmän uudistus edellyttävät lainsäädäntömuutoksia.

Aikataulu: Hanke on asetettu 18.5.2006. Hallituksen esitys (HE 98/2010 vp) on annettu eduskunnalle 24.6.2010 (rauennut). Poliisiosasto on asettanut 30.9.2011 lainsäädäntöhankkeen valmistelemaan hallituksen esitykseen tarvittavat päivitykset. Hankkeen toimikausi päättyi 31.12.2011. Hallituksen esitys (66/2012 vp) annettiin eduskunnalle 14.6.2012.

Organisointi: Työ tehdään virkatyönä.

Osallisuus, viestintä, kuuleminen: Lausuntokierros 23.11.-22.12.2011.

Suhde hallitusohjelmaan: ei

Suhde talousarvioon: ei

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: Rajavartio-osasto, maahanmuutto-osasto

Yhteyshenkilöt: Ylitarkastaja Tiina Nuutinen puh. 071 878 88563, säädösvalmisteluavustaja Berith Koskinen, puh. 071 878 8557

¹ Hankkeen numero valtioneuvoston hankerekisteri Haressa (www.hare.vn.fi)

Yksityistä turvallisuusalaa koskevan lainsäädäntöhankkeen II vaihe (HO¹) (SM066:00/2011)

Tavoite: Kokonaisuudistuksen tavoitteena on selkiyttää yksityistä turvallisuusalaa koskevaa lainsäädäntöä. Hankkeessa käsiteltäviä asiakokonaisuuksia ovat mm. lainsäädännön ajantasaistaminen sekä toimivaltuuksien selkeyttäminen ja yhdenmukaistaminen, vartijoiden ja järjestyksenvalvojen sekä poliisin välinen työnjako ja yleensäkin yksityisen turvallisuusalan toimintaedellytysten turvaaminen sekä koulutus ja valvonta.

Organisointi: Työ tehdään virkatyönä, kaksi valmistelijaa. Hanketta ohjaa ja valmistelua tukee ohjausryhmä.

Aikataulu: Toimikausi 16.11.2011 - 31.12.2013. Lausuntokierros 3.1. - 28.2.2013. Hallituksen esitys eduskunnalle syksyllä 2013.

Osallisuus, viestintä, kuuleminen: Sisäasiainministeriö on järjestänyt kolme yksityisen turvallisuusalan lainsäädännön kokonaisuudistusta koskevaa laajaa kuulemistilaisuutta, ensimmäisen viranomaistahojen edustajille kesäkuussa 2010, toisen alan yksityisille etujärjestöille maaliskuussa 2011 sekä kolmannen yksityisille etujärjestöille, medialle ja sidosryhmille helmikuussa 2012.

Ohjausryhmän jäseninä ovat edustajat oikeusministeriöstä, liikenne- ja viestintäministeriöstä, työ- ja elinkeinoministeriöstä sekä sosiaali- ja terveysministeriöstä. Lisäksi valmistelun aikana on kuultu aktiivisesti yksityistä turvallisuusalaa edustavia keskeisimpiä etujärjestöjä sekä Turvallisuusalan neuvottelukuntaa. Poliisihallitus osallistuu valmisteluun.

Kahdenkeskisissä kuulemisissa on kevään 2012 aikana kuultu n. 15 eri etujärjestö- tai sidosryhmätahoa. Lisäksi hankkeesta on käyty keskustelua mm. sisäasiainministeriön blogisivuilla ja sitä koskeva keskustelu on käyty myös valtionhallinnon otakantaa.fi-sivustolla.

Poliisiammattikorkeakoulu on laatinut sisäasiainministeriön poliisiosaston toimeksiantosta erillisen yksityistä turvallisuusalaa koskevan esiselvityksen (Yksityinen turvallisuusala turvallisuuspalveluiden tuottajana). Lisäksi Itä-Suomen yliopisto on tehnyt laajan empiirisen tutkimuksen yksityisestä turvallisuusalasta ja sen toimijoista (valmistunut syksyllä 2011).

Hankkeesta on laadittu erillinen viestintäsuunnitelma yhdessä sisäasiainministeriön ja poliisin viestinnän kanssa.

Vaikutusten ja vaihtoehtojen arviointi: Vaikutusten ja vaihtoehtojen arvioinnissa on yllämainittujen kuulemisten lisäksi hyödynnetty myös poliisin ylijohdon julkaisusarjassa 2009 ilmestynyttä selvitystä "Yksityinen turvallisuusala turvallisuuspalveluiden tuottajana". Lisäksi Itä-Suomen yliopisto ja Laurea-ammattikorkeakoulu ovat julkaisseet

¹ Merkintä HO hankkeen nimen yhteydessä: Hanke sisältyy pääministeri Jyrki Kataisen hallituksen hallitusohjelmaan

vuosina 2011 ja 2012 yksityistä turvallisuusalaa koskevaa empiiristä aineistoa, jota hankkeessa voidaan ainakin osin hyödyntää.

Muilta osin erilaisia vaihtoehtoja ja näiden vaihtoehtojen vaikutuksia on arvioitu ennen kaikkea hankkeen virkamiesvalmistelussa ja ohjausryhmässä. Koska monet erilaisten säätelyvaihtoehtojen vaikutukset tulisivat koskemaan poliisihallintoa, valmistelussa on käännytty Poliisihallituksen puoleen erilaisten vaihtoehtojen vaikutusten kartoittamiseksi. Mahdollisella yksityisten turvallisuuspalvelujen aiempaa laajemmalla luvanvaraistamisella olisi vaikutusta muun ohella poliisin lupahallinnon toimintaan.

Suhde hallitusohjelmaan: Hallitusohjelman luku 4; yksityisen turva-alan lainsäädäntöä selkiytetään.

Suhde talousarvioon: ei.

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: ei.

Yhteyshenkilöt: Erityisasiantuntija Timo Kerttula, puh. 071 878 8589, lainsäädäntöneuvos Pertti Normia, puh. 071 878 8562, säädösvalmisteluavustaja Paula Honkanen, puh. 071 878 8554

Erityistä henkilöturvallisuutta koskeva lainsäädäntöhanke (todistajansuojeluohjelma)

(SM017:00/2012)

Tavoite: Hankkeen tavoitteena on valmistella erityistä henkilöturvallisuutta koskevat lainsäädäntömuutokset sekä muut mahdollisesti tarvittavat säädösmuutokset.

Aikataulu: Hallituksen esitys on tarkoitus antaa eduskunnalle kevätistuntokaudella 2014.

Organisointi: Työ tehdään virkatyönä. Valmistelun tueksi on koottu poikkihallinnollinen työryhmä.

Osallisuus ja viestintä: Työryhmä kuulee myös muita asiantuntijoita. Lisäksi luonnos hallituksen esitykseksi lähetetään laajemmalle lausuntokierrokselle. Hankkeesta on laadittu viestintäsuunnitelma.

Vaikutusten ja vaihtoehtojen arviointi: Ennen hankkeen asettamista on arvioitu myös muita toteuttamisvaihtoehtoja. Voimassa oleva lainsäädäntö ei kuitenkaan ole kaikissa tapauksissa riittävä, joten järjestelmällisen todistajansuojeluohjelman aloittaminen edellyttää lainsäädäntömuutoksia.

Hankkeen vaikutukset arvioidaan tarkemmin hallituksen esitystä laadittaessa muun muassa sidosryhmiä kuulemalla. Vaikutuksia arvioidaan erityisesti yksilön turvallisuuden,

rikostorjunnan sekä viranomaisten toiminnan osalta. Merkittävimmät viranomaisvaikutukset kohdistuvat poliisihallintoon.

Suhde hallitusohjelmaan: Hanke on yksi järjestäytyneen rikollisuuden torjunnan tehostamiseksi (hallitusohjelman kohta 4) tähtäävistä toimenpiteistä.

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: Työryhmässä on edustaja myös oikeusyksiköstä. Lisäksi hankkeessa kuullaan tarpeen mukaan maahanmuutto-osastoa.

Yhteyshenkilöt: Ylitarkastaja Elina Immonen puh. 071 878 8593, säädösvalmisteluavustaja Berith Koskinen, puh. 071 878 8557

Poliisin hallintolain tarkistaminen (PORA III)

(hanketyöryhmä SM022:00/2012, lainsäädäntöhanke SM054:00/2012)

Tavoite: Poliisin hallintorakennemuutosten aiheuttamat kiireelliset lainsäädäntömuutokset, jotka liittyvät liikkuvaan poliisiin, aluehallintovirastojen poliisin vastuualueisiin ja paikallispoliisiin.

Hankkeen yhteydessä valmistellaan myös tarvittavia asetuksia ja asetusmuutoksia:

- asetus poliisin hallinnosta (158/1996)
- poliisiasetus (1.1.2014 voimaantuleva)
- valtioneuvoston asetus sisäasiainministeriöstä (1567/2011)
- valtioneuvoston asetus poliisilaitosten toimialueista
- sisäasiainministeriön työjärjestys (1036/2011)
- sisäasiainministeriön päätös poliisin toimipisteiden sijaintipaikoista
- sisäasiainministeriön asetus poliisin virkapuvusta (1.1.2014 voimaantuleva asetus)
- sisäasiainministeriön asetus poliisin suoritteiden maksullisuudesta (1.1.2014 voimaantuleva)
- sisäasiainministeriön asetus aluehallintovirastojen poliisitoimen vastuualueista (1110/2009)

Muiden ministeriöiden valmisteluvastuulla olevia asetusmuutoksia:

- valtioneuvoston asetus aluehallintovirastoista (906/2009) (valtiovarainministeriön toimialan asetus)
- valtion virkaehtosopimusasetus (1203/1987) 10 § (VM:n toimialan asetus)
- valtioneuvoston asetus liikenneturvallisuusasiain neuvottelukunnasta 3 § (964/2008) (liikenne- ja viestintäministeriön toimialan asetus)

Aikataulu: Lainsäädäntöhanke aikataulu on 5.10.2012-31.12.2013. Hallituksen esitysluonnos oli lausuntokierroksella 29.10.-26.11.2012. Hallituksen esitys (HE 15/2013vp) on annettu eduskunnalle 14.3.2013.

Organisointi, resurssit: Poliisin hallintorakenneuudistus PORA III –päälinjaukset, hanketyöryhmän esitys (sisäasiainministeriön julkaisu 34/2012) on valmistunut 21.8.2012. Lainsäädäntöhanke toteutetaan virkamiesvalmisteluna.

Suhde hallitusohjelmaan: ei.

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: ei

Yhteyshenkilöt: Lainsäädäntöneuvos Riitta Aulanko, puh. 071 878 8569, säädösvalmisteluavustaja Berith Koskinen, puh. 071 878 8557

Poliisin tutkintokoulutusjärjestelmän säännösten uudistaminen (SM055:00/2012)

Tavoite: Laatia hallituksen esitys poliisikoulutuksen uudistamiseksi ja Poliisiammattikorkeakoulun toiminnan tehostamiseksi.

Hankkeella on liittymäpinta PORA III lakihankkeeseen.

Aikataulu: Poliisiammattikorkeakoulun hankeraportti Poliisin tutkintokoulutuksen kokonaisuudistus on valmistunut. Hanke toimi ajalla 15.3.2010-31.12.2011. Lainsäädäntöhanke aikataulu 5.10.2012-31.12.2013. Luonnos hallituksen esitykseksi on ollut lausuntokierroksella 21.12.2012 - 25.1.2013. Asettamispäätöksen mukaan tavoitteena on antaa hallituksen esitys eduskunnalle keväätuntokaudella 2013.

Organisointi, resurssit: Lainsäädäntöhanke toteutetaan virkamiesvalmisteluna. Poliisihallituksen osallistumisesta hankkeeseen sovitaan tarvittaessa erikseen.

Suhde hallitusohjelmaan: ei.

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: ei

Yhteyshenkilöt: Hallitusneuvos Katriina Laitinen, puh. 071 878 8559, erityisasiantuntija Timo Kerttula, puh. 071 878 8589, säädösvalmisteluavustaja Berith Koskinen, puh. 071 878 88557

Rahankeräyslain tarkistaminen (HO) (SM056:00/2012)

Tavoite: 23.11.2011 asetetun esiselvityshankkeen (SM079:00/2011) tavoitteena oli arvioida mahdolliset rahankeräyslain (255/2006) muutostarpeet siltä osin kun laissa on asetettu rahankeräyslupamäärän myöntämisen edellytykseksi luvansaajayhteisön tai -säätiön tarkoituksen yksinomainen yleishyödyllisyys sekä edellytys varojen hankkimiseksi yleishyödyllistä toimintaa varten ottaen huomioon lain soveltamiskäytännössä ilmennyt epäyhtenäinen tulkinta ja epäselvyys liittyen uskonnollisten yhteisöjen oikeuteen saada rahankeräyslupa. Lisäksi hankkeen tehtävänä oli arvioida erikseen mahdollisuutta erityisestä syystä myöntää evankelis-luterilaiselle kirkolle tai ortodoksiselle kirkkokunnalle taikka niiden seurakunnalle tai seurakuntayhtymälle rahankeräyslupa.

Hankkeen tueksi perustettu työryhmä kuuli mm. kilpailu- ja vero-oikeuden asiantuntijoita sekä evankelis-luterilaisen ja ortodoksisen kirkon edustajia. Työryhmä katsoi, että rahankeräyslain muuttamiseksi tulisi perustaa lainsäädäntöhanke. Esiselvityshankkeen työn tuloksista on laadittu arviomuistio.

Lainsäädäntöhankeen tehtävänä on laatia esiselvityshankkeen pohjalta tarvittavat ehdotukset rahankeräyslain säännösten muutoksiksi. Hankkeen puitteissa tehdään ehdotukset ainakin seuraavista asiakokonaisuuksista:

- lain säännösten selkeyttäminen yleishyödyllisyyden vaatimuksen osalta
- Suomen evankelis-luterilaisen kirkon ja Suomen ortodoksisen kirkon rahankeräysoikeuden toteuttaminen
- rahankeräyksen toimeenpanoajan pidentäminen nykyisestä enintään kahden vuoden määräajasta pitempiaikaiseen ajanjaksoon
- muut välttämättömät säännösmuutokset (esim. kihlakunnan käsite lain 16 §:n 2 momentissa).

Aikataulu: Esiselvityshankkeen toimikausi päättyi 31.5.2012. Lainsäädäntöhanke on asetettu 19.10.2012 ja sen toimikausi on 19.10.2012–31.12.2013. Hallituksen esitys annetaan eduskunnalle syysistuntokaudella 2013.

Organisointi: Työ tehdään virkatyönä, yksi vastuuvaimistelijä. Hankkeen tueksi on asetettu poliisihallinnon sisäinen työryhmä.

Osallisuus ja viestintä: Työryhmän tehtävänä on huolehtia riittävän laaja-alaisesta kuulemisesta rahankeräystoimintaan sidoksissa oleva laaja intressipiiri huomioon ottaen. Hankkeesta on laadittu erillinen viestintäsuunnitelma. Sisäasiainministeriö järjesti järjestöille lakihanketta koskevan kuulemistilaisuuden tammikuussa 2013. Sen jatkona järjestettiin helmi-maaliskuussa 2013 kansalaiskuuleminen valtionhallinnon otakantaa.fi-palvelussa.

Vaikutusten ja vaihtoehtojen arviointi: Hankkeen vaikutukset arvioidaan tarkemmin hallituksen esitystä laadittaessa muun muassa sidosryhmiä kuulemalla. Rahankeräyslain muutoksilla pyritään joustavoittamaan lupakäytäntöä ja muutoksilla on siten vaikutuksia

yleishyödyllisten yhteisöjen varainhankintaan. Kirkkojen rahankeräysoikeuden toteuttamisella on vaikutuksia niiden varainhankintaan. Viranomaisvaikutukset kohdistuvat lupakäytännön muuttumisen vuoksi rahankeräyslupia myöntävään poliisihallintoon.

Suhde hallitusohjelmaan: Hallitusohjelman kohdan 4 kirjaus kansalaisjärjestöjen varainhankinnan selkeyttämisestä.

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: ei

Yhteyshenkilöt: Ylitarkastaja Jukka Tukia, puh. 071 878 8573, säädösvalmisteluavustaja Paula Honkanen, puh. 071 878 8554

Ulkomaille tapahtuva pelaaminen (HO)

Tavoite: Laaditaan erillinen arviomuistio ulkomaille tapahtuvasta pelaamisen rajoittamisesta.

Aikataulu: Arviomuistio syksyllä 2013.

Organisointi: Työ tehdään virkatyönä.

Osallisuus ja viestintä: Toteutetaan tarvittavat lausuntokierrokset.

Vaihtoehtojen ja vaikutusten ja arviointi: Valmistelun yhteydessä.

Suhde hallitusohjelmaan: Hallitusohjelman kirjaus kohdassa 5 nykyisen rahapeli-monopolijärjestelmän säilyttämisestä sekä kohdan 7 kirjaukset toimien tehostamisesta koko väestön sekä erityisesti lasten ja nuorten suojelemiseksi rahapeliongelmien aiheuttamilta haitoilta ja nykyisen rahapelien yksinoikeusjärjestelmän kehittämisestä.

Suhde talousarvioon: ei

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: ei

Yhteyshenkilöt: Neuvotteleva virkamies Sakari Airas puh. 071 878 8580

Uuden poliisilain tekniset tarkistukset

(SM007:00/2012)

Tavoite: Valmistellaan tarvittavat muutokset poliisilakiin (872/2011) ottaen huomioon muutokset esitutkinta- ja pakkokeinolainsäädännössä.

Muutostarpeiden taustalla on viime eduskuntakaudella vireillä ollut esitutkinta-, pakko-keino- ja poliisilain kokonaisuudistus. Asiaa koskeva lainsäädäntökokonaisuus on vahvistettu 22.7.2011 ja lait tulevat voimaan 1.1.2014. Eduskunnan hyväksytyä uudet lait on eduskunnan valiokuntien antamissa lausunnoissa sekä ylimpien laillisuusvalvojen ratkaisukäytännössä ilmennyt jonkin verran tarvetta tehdä lakeihin jo ennen niiden voimaantuloa lähinnä teknisiä ja johdonmukaisuussyistä aiheutuvia muutoksia. Teknisillä tarkistuksilla toteutetaan osaltaan hallitusohjelman kirjausta.

Teknisten muutosten lisäksi harkittavaksi on mahdollista ottaa hyvin perusteltuja asiallisia muutoksia, jotka laajuudeltaan ovat sellaisia, että niitä tässä yhteydessä ja aikataulun mahdollistaessa voidaan käsitellä.

Organisointi: Valmistellaan virkatyönä.

Aikataulu: 1.5.2012–14.3.2013. Hallituksen esitys (HE 16/2013 vp) on annettu eduskunnalle 14.3.2013.

Osallisuus, viestintä, kuuleminen: Hankkeesta laaditaan erillinen viestintäsuunnitelma. Hallituksen esitysluonnos on ollut lausuntokierroksella 27.6.–14.9.2012.

Vaikutusten ja vaihtoehtojen arviointi: Kyseessä on lähtökohtaisesti teknisiä muutoksia sisältävä hallituksen esitys. Muiden kuin teknisten muutosten vaikutukset ja vaihtoehdot arvioidaan.

Suhde hallitusohjelmaan: ei

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: Rajavartio-osasto, maahanmuutto-osasto

Yhteyshenkilöt: Ylitarkastaja Marko Meriniemi, puh. 071 878 8561, säädösvalmisteluavustaja Paula Honkanen, puh. 071 878 8554

Poliisilain nojalla annettavat asetukset

(SM023:00/2012)

Tavoite: Vuoden 2014 alussa voimaan tulevassa poliisilaissa (872/2011) on asetuksenantovaltuussäännöksiä, joiden perusteella valmistellaan tarvittavat asetukset tai asetusmuutokset. Pääosa valmisteltavista asetuksista (yli kymmenen asetusta) perustuu voimassa oleviin asetuksiin, joiden systematiikkaa parannetaan tarkastelemalla mahdollisuuksia yhdistää eri asetuksia. Valtuutussäännösten nojalla kyseessä on sekä valtioneuvoston asetuksia että sisäasiainministeriön asetuksia.

Valmisteltavia asetuksia ja asetusmuutoksia:

- VNA Poliisiasetus
- VNA päällystään, alipäällystään ja miehistään kuuluvista poliisimiehistä
- VNA poliisin toiminnallisista johtosuhteista

- VNA poliisin tunnuskuviista ja virkamerkistä sekä voimankäyttö- ja suojavälineistä
- VNA poliisin tiedonhankinnan järjestämisestä ja valvonnasta sekä toimenpiteiden kirjaamisesta ja valvontaa varten annettavista selvityksistä
- SMA poliisin aseman ilmaisemisesta ja poliisimiehen yksilöimisestä huolehtimisesta
- SMA haltuun otetun omaisuuden säilyttämisestä
- SMA kulkuneuvon pysäyttämässä käytettävistä merkeistä ja menetelmistä
- SMA automaattisesta tieliikenteen valvonnasta
- SMA voimakeinojen käytön määritelmistä, voimankäyttökoulutuksesta, voimankäytön harjoittelusta ja seurannasta, oikeudesta kantaa voimankäyttövälineitä, voimankäyttövälineiden säilyttämisestä sekä voimakeinojen käytön valvonnasta
- SMA eläimen kiinnittämisestä, säilyttämisestä ja lopettamisesta
- SMA virka-avun antamisesta muulle kuin tullilaitokselle tai rajavartiolaitokselle
- SMA poliisitoimenpiteiden kirjaamisesta
- SMA turvatarkastustoimenpiteiden teknisestä toteuttamisesta ja turvatarkastusten käytännön järjestämisestä sekä turvatarkastuksista järjestettävästä koulutuksesta
- SMA virkapuvun mallista ja sen yhteydessä käytettävistä merkeistä sekä siitä, milloin virkatehtävän laatu tai luonne edellyttää virkapuvun käyttöä

Organisointi: Valmistellaan virkamiestyönä. Kyseessä on laaja hanke, joka jakaantuu useampaan erillishankkeeseen ja usean valmistelijan vastuulle. Mahdolliset työryhmätarpeet arvioidaan erikseen. Erillisenä hankkeena tähän asiakokonaisuuteen liittyen on jo vireillä liikkumis- ja oleskelurajoituksia koskeva hanke (SM012:00/2011).

Aikataulu: 1.10.2012–31.10.2013. Tavoitteena on, että poliisilain nojalla annettavat asetukset valmistellaan siten, että ne tulevat voimaan 1.1.2014.

Osallisuus, viestintä, kuuleminen: Hankkeesta laaditaan erillinen viestintäsuunnitelma.

Vaikutusten ja vaihtoehtojen arviointi: Arvioidaan myöhemmin valmistelun yhteydessä.

Suhde talousarvioon: ei

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: Rajavartio-osasto

Yhteyshenkilöt: Ylitarkastaja Jarkko Nieminen, puh. 071 878 8596 , säädösvalmisteluavustaja Paula Honkanen, puh. 071 878 8554

Liikkumis- ja oleskelurajoituksia koskevien säännösten tarkistaminen
(SM012:00/2011)

Tavoite: Esiselvityshankkeen tavoitteena on koota yhteen eri määräyksissä ja asetuksissa säännellyt liikkumisrajoitukset. Tavoitteena on kartoittaa mahdollisimman kattavasti ne poliisilain (493/1995) perusteella määriteltävät kohteet, joihin on nykytilanteessa

tarpeellista kohdentaa liikkumis- ja oleskelurajoituksia sekä saattaa ne asetustasoisesti voimaan. Tavoitteena on koota liikkumis- ja oleskelurajoitukset karttaliitteineen mahdollisesti yhteen säädökseen. Hankkeella on liittymäpinta poliisilain nojalla annettavien asetusten (SM023:00/2012) valmisteluun.

Esiselvitystyö laaditaan hallituksen esityksen ja/tai asetuksen muotoon riippuen siitä, minkä tasoiseen säädösmuutostarpeeseen esiselvityksen perusteella katsotaan olevan tarpeen ryhtyä.

Aikataulu: Esiselvityshankkeen määräaika on jatkettu 31.12.2013 saakka. Säädöstasolla muutokset voimaan viimeistään 1.1.2014.

Organisointi: Hankkeen valmistelu tehdään sisäasiainministeriön poliisiosastolla virkatyönä. Valmistelu tehdään yhteistyössä poliisiosaston poliisitoiminnan suunnitteluyksikön ja Poliisihallituksen asiantuntijoiden kanssa Poliisihallituksen kanssa erikseen sovitavalla tavalla ilman erillistä työryhmän perustamista.

Osallisuus, viestintä, kuuleminen: Poliisihallinnon sisällä on tehty alustava kartoitus voimassa olevasta tilanteesta. Laajempi myös muita tahoja koskeva lausuntokierros tulaa järjestämään esiselvityksen valmistuttua. Hankkeen aikana on tarpeen kuulla sekä viranomaisia että yksityisiä toimijoita.

Vaihtoehtojen ja vaikutusten arviointi: Esiselvityshankkeessa arvioidaan toteutettava säädöstaso. Säännösten tarkastamisella ei arvioida olevan merkittäviä vaikutuksia nykytilanteeseen verrattuna rajoitusten alaisten kohteiden tai kansalaisten näkökulmasta.

Suhde hallitusohjelmaan: ei.

Suhde talousarvioon: ei.

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: ei

Yhteyshenkilöt: Ylitarkastaja Elina Setälä puh. 071 878 8586, säädösvalmisteluavustaja Paula Honkanen, puh. 071 878 8554

Ampumaratoja koskevan lainsäädännön sekä eräitä ilma- ja jousiaseita koskevan lainsäädännön uudistamista koskeva hanke
(SM024:00/2012)

Tavoite: Valmistellaan ampumaratojen perustamista ja ylläpitoa koskevan lainsäädännön sekä tehokkaimpia ilma-aseita ja eräitä jousiaseita koskevan lainsäädännön uudistaminen. Ampumaratoja koskevan lainsäädännön uudistaminen koordinoidaan mahdollisuuksien mukaan ympäristöministeriön ampumaratojen ympäristölupia koskevan uudistustyön kanssa. Kaasusumuttimien käyttöturvallisuutta koskevien säännösten uudistamistarve selvitetään. Lisäksi arvioidaan tarve ampuma-aseiden säilyttämistä koskevien

säännösten sekä lääkärin ilmoitusvelvollisuutta ja muun terveydenhuollon ammattihenkilön ilmoitusoikeutta koskevien säännösten muuttamiseen.

Hankkeen esiselvitystyötä on tehty aseturvallisuuden kehitysnäkymiä koskevassa hankkeessa (SM058:00/2011), jossa on poliisihallinnon näkökulmasta selvitetty aseturvallisuuden poliisitoiminnallisia ja lainsäädännöllisiä kehittämistarpeita. Esiselvitystyötä tehnyt aseturvallisuustyöryhmä on antanut raporttinsa 19.1.2012. Hankkeen valmistelua varten on asetettu työryhmä, jossa on laajapohjainen eri intressitahojen edustus.

Aikataulu: Lainsäädäntöhanke on asetettu 25.4.2012 ja hallituksen esitys annetaan syksyllä 2013.

Organisointi: Lainsäädäntöhanke on organisoitu työryhmäksi, jossa on laaja intressiryhmien edustus.

Osallisuus, viestintä, kuuleminen: Hankkeen kannalta keskeisiä sidosryhmiä ovat poliisihallinnon lisäksi oikeusministeriö, ympäristöministeriö, maa- ja metsätalousministeriö sekä asealan intressijärjestöt. Nämä tahot ovat edustettuina työryhmässä. Valmistelun aikana on tarkoitus kuulla asiantuntijoina ampuma-aselautakuntaa sekä tarvittavia poliisihallinnon, metsästyshallinnon, oikeushallinnon, sosiaali- ja terveyshallinnon, ope- tushallinnon, puolustushallinnon ja ympäristöhallinnon viranomaisia. Lisäksi hankkeen aikana on tarkoitus kuulla tarpeen mukaan myös keskeisiä asealan järjestöjä. Hanketta varten on laadittu viestintäsuunnitelma.

Vaihtoehtojen ja vaikutusten arviointi: Vaihtoehtoja ja vaikutuksia on arvioitu laajasti jo esiselvityshankkeissa.

Suhde hallitusohjelmaan: ei.

Suhde talousarvioon: ei.

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: ei

Yhteyshenkilöt: Projektipäällikkö Mika Lehtonen, puh. 071 878 8581, säädösvalmisteluavustaja Paula Honkanen, puh. 071 878 8554

**Sisäasiainministeriön asetus ampuma-aseen tekemisestä ampumakelvottomaksi ja ase-
osen tekemisestä toimintakelvottomaksi**
(SM030:00/2011)

Tavoite: Ampuma-aselain muutoksella 124/2011, joka on tullut voimaan 13.6.2011, muutettiin lain 119 §:n 3 momenttia muun muassa siten, että sisäasiainministeriön asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä ampuma-aseen ampumakelvottomaksi tai ase-
osen toimintakelvottomaksi tekemiseen liittyvistä teknisistä vaatimuksista, am-
puma- tai toimintakelvottomaksi hyväksymistä tarkoittavasta merkinnästä ja siitä annet-

tavasta todistuksesta sekä ampumakelvottomaksi tehdyn ampuma-aseen tai toimintakelvottomaksi tehdyn aseiden osan toimittamisesta tarkastettavaksi. Kyseisellä asetuksella säädettäisiin näistä seikoista.

Aikataulu: Tavoitteena on lähettää asetusero luonnos lausuntokierrokselle syksyllä 2013 ja saada asetukset voimaan mahdollisimman pian. Antamisajankohtaan vaikuttaa asiaan liittyvä käsittely EU:ssa.

Organisointi: Työ tehdään virkatyönä.

Osallisuus, viestintä, kuuleminen: Koska asetuksessa pääosin saatettaisiin ampuma-aseiden pysyvästi ampumakelvottomaksi ja aseiden osien pysyvästi toimintakelvottomaksi tekemistä koskeva ohje asetustasolle, ei hallinnon ulkopuolisia sidosryhmäkuulemisia ole perusvalmistelun aikana tehty. Ehdotus lähetetään lausuntokierrokselle.

Vaihtoehtojen ja vaikutusten arviointi: Asetus täydentää ampuma-aselain muuttamisesta annettua lakia (124/2011), jonka valmistelun yhteydessä on tehty vaikutusten arviointi. Erillistä vaikutusten arviointia ei ministeriön asetuksen valmistelun yhteydessä ole tehty.

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: ei

Yhteyshenkilöt: Projektipäällikkö Mika Lehtonen, puh. 071 878 8581, säädösvalmisteluavustaja Paula Honkanen, puh. 071 878 8554

Sisäasiainministeriön asetus poliisin suoritteiden maksullisuudesta (SM075:00/2011)

Tavoite: Valmistellaan poliisin maksullisista suoritteista perittävien maksujen määrätymisen perusteet ja maksujen määrät.

Aikataulu: Asetus annetaan ainakin toistaiseksi kalenterivuositain siten, että asetukset tulevat voimaan 1.1. kunkin vuonna.

Organisointi: Asetuksen muutos valmistellaan virkatyönä ja käsitellään poliisiosaston johtamassa pysyvässä valmistelutyöryhmässä. Ryhmään kuuluvat edustajat Poliisihallituksesta.

Osallisuus ja viestintä: Asetuksen sisällöstä sovitaan edellä mainitussa suoritemaksutyöryhmässä. Uudesta asetuksesta tiedotetaan normaaliin tapaan.

Suhde talousarvioon: ei

Liittyykö muiden osastojen toimintaan: Maahanmuutto-osasto

Yhteyshenkilöt: Ylitarkastaja Elina Setälä puh. 071 878 8686, ylitarkastaja Kaisa Turunen, puh. 071 878 8572

Sisäasiainministeriön asetus pysäköintivirhemaksusta

Tavoite: Valmistellaan vuosittain pysäköintivirhemaksuasetus kuntien tekemien korotusesitysten pohjalta. Asetukseen tehdään myös kuntaliitoksista johtuvat tarpeelliset muutokset.

Aikataulu: Kuntien korotusesitykset pyydetään toimittamaan kunkin vuoden tammi-kuun loppuun mennessä. Uusi asetus annetaan maaliskuu-huhtikuussa (mahdollisista kuntaliitoksista johtuvat muutokset vuodenvaihteessa).

Organisointi: Asetus valmistellaan virkatyönä.

Osallisuus ja viestintä: Kuntien esityksistä pyydetään tarvittaessa poliisilaitosten lausunnot. Asetuksesta tiedotetaan normaaliin tapaan.

Suhde talousarvioon: ei

Yhteyshenkilöt: Ylitarkastaja Elina Setälä puh. 071 878 8686, säädösvalmisteluavustaja Paula Honkanen, puh. 071 878 8554.

PELASTUSOSASTO

Valtioneuvoston asetus poistumisturvallisuusselvityksestä (SM042:00/2010)

Tavoite: Pelastuslain (379/2011) 19 §:n mukaan valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkemmat säännökset hoitolaitosten ja palvelu- ja tukiasumisen poistumisturvallisuusselvityksen laatimisesta ja päivittämisestä sekä selvityksen sisällöstä.

Organisointi: Sisäasiainministeriö asetti työryhmän ajalle 1.12.2010–30.11.2011. Työryhmän esityksen pohjalta asetuksen valmistelua on jatkettu virkatyönä.

Aikataulu: Asetus annetaan keväällä 2013.

Yhteyshenkilöt: Yli-insinööri Kirsi Rajaniemi, puh. 071 878 8432 ja pelastusylitarkastaja Veli-Pekka Hautamäki, puh. 071 87 88419, säädösvalmisteluavustaja Merja Hyytiäinen, puh. 071 87 88431.

Valtioneuvoston asetus paloilmoittimista ja automaattisista sammutuslaitteistoista

Sisäasiainministeriön asetus eräiden pelastustoimen laitteiden kunnossapidosta (SM045:00/2012)

Tavoite: Pelastustoimen laitteista annetun lain (10/2007) 5-10 ja 15 §:n mukaisten säännösten antaminen valtioneuvoston asetuksella ja pelastuslain (379/2011) 12 §:n mukaisten säännösten antaminen sisäasiainministeriön asetuksella. Asetuksilla annetaan tarkemmat säännökset paloilmoittimien ja automaattisten sammutuslaitteistojen suunnittelusta, asennuksesta, huollosta ja tarkastuksesta ja kunnossapidosta ottaen huomioon toimintaympäristössä tapahtuneet muutokset sekä vanhojen säädösten soveltamisesta saadut kokemukset. Valmistelun edetessä päätetään, säädetäänkö paloilmoittimista ja automaattisista sammutuslaitteistoista erillisissä asetuksissa.

Voimaantullessaan asetukset kumoavat sisäasiainministeriön asetuksen automaattisista sammutuslaitteistoista (SM-1999-967/Tu-33, julkaisu A:65). Sisäasiainministeriön määräys paloilmoittimien hankinnasta, asennuksesta, käyttöönotosta, huollosta ja tarkastuksesta (SM-1999-40/Tu-33, julkaisu A:60) on kumoutunut jo aiemmin.

Aikataulu: Hankkeen käynnistymiseen liittyvä esiselvitys on tehty vuonna 2011. Asetukset pyritään antamaan vuonna 2013. Voimaantulo voi tapahtua vaihteittain ja osalle vaatimuksia voi olla tarpeellista säätää siirtymäaika.

Asetusluonnoksista on tehtävä ilmoitukset Euroopan yhteisöjen komissiolle ja WTO:lle teknisten määräysten tietojenvaihtomenettelyn mukaisesti. Ilmoitusmenettelyn kesto on 3-6 kuukautta, mikä voi viivästyttää asetusten antamista.

Organisointi: Valmistelu virkatyönä.

Osallisuus ja viestintä: Esiselvitystä tehtäessä on kuultu alan toimijoita ja sidosryhmiä sääntelytarpeiden kartoittamiseksi. Hankkeen aikana järjestetään kuulemistilaisuus sekä laaja lausuntokierros.

Vaihtoehtojen ja vaikutusten arviointi: Esiselvitysvaiheessa on arvioitu säädösten muutostarpeita ja kartoitettu vaihtoehtoja. Vaikutusten arviointi tehdään osana asetuksen valmistelua.

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: Ei.

Yhteyshenkilöt: Yli-insinööri Kirsi Rajaniemi, puh. 071 878 8432, yli-insinööri Jaana Rajakko, puh. 071 878 8435, säädösvalmisteluavustaja Merja Hyytiäinen, puh. 071 878 8431.

Esiselvitys nuohousta koskevan lainsäädännön muutostarpeista (SM028:00/2012)

Tavoite: Esiselvityshankkeen tavoitteena on selvittää nuohousta koskevan pelastustoimen lainsäädännön muutostarpeet. Esiselvityksessä kartoitetaan nykytilanne nuohouspalvelujen järjestämisessä ja arvioidaan sääntelyn toimivuutta mm. valvonnan näkökulmasta.

Aikataulu: Esiselvityshanke on asetettu keväällä 2012 ja valmistuu 31.5.2013. Esiselvityksen jälkeen perustetaan mahdollinen lainsäädäntöhanke.

Organisointi: Esiselvitys tehdään virkatyönä.

Osallisuus, viestintä, kuuleminen: Arvioidaan myöhemmin valmistelun yhteydessä.

Vaihtoehtojen ja vaikutusten arviointi: Esiselvityksessä arvioidaan sääntelyn tarvetta ja kartoitetaan vaihtoehtoisia toteutustapoja, mutta yksityiskohtaisempi vaihtoehtojen ja vaikutusten arviointi tehdään mahdollisessa jatkotoimenpiteenä asetettavassa lainsäädäntöhankeessa.

Suhde hallitusohjelmaan: ei

Suhde talousarvioon: ei

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: ei

Yhteyshenkilöt: Yli-insinööri Jaana Rajakko, puh. 071 87 88435, säädösvalmistelu-avustaja Merja Hyytiäinen, puh. 071 87 88431.

Pelastusopistosta annetun lain muuttaminen

(SM003:00/2013)

Tavoite: Hankkeen tavoitteena on laatia hallituksen esitys Pelastusopistosta annetun lain (607/2006) muuttamisesta. Esityksessä ehdotettaisiin lakia muutettavaksi siten, että Pelastusopistossa opiskelevien opintososiaaliset edut (maksuton majoitus ja ruokailu) yhdenmukaistettaisiin suhteessa muuhun vastaavaan lainsäädäntöön.

Aikataulu: Hanke on asetettu ajalle 15.2.2013–31.12.2014. Hallituksen esitys on tarkoitus antaa eduskunnalle syksyllä 2014.

Organisointi: Hanketta varten on asetettu ohjausryhmä, jossa on edustus sisäasiainministeriön pelastusosastolta, Pelastusopistosta, opetus- ja kulttuuriministeriöstä, JHL ry:stä, Jyty ry:stä ja Suomen Palomiesliitosta. Hallituksen esityksen valmistelua varten on työryhmä.

Osallisuus, viestintä, kuuleminen: Lausuntokierros.

Vaihtoehtojen ja vaikutusten arviointi: Valmistelun yhteydessä.

Suhde hallitusohjelmaan: ei

Suhde talousarvioon: kyllä

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: ei

Yhteyshenkilöt: Pelastusylitarkastaja Veli-Pekka Hautamäki, puh 071 878 8419, osastosihteeri Marja-Sisko Vanonen, puh. 071 878 8451

Valtioneuvoston asetus hätäkeskustoiminnasta annetun valtioneuvoston asetuksen muuttamisesta

(SM061/00/2012)

Tavoite: Laki vaaratiedotteesta (466/2012) ja laki hätäkeskustoiminnasta annetun lain muuttamisesta (467/2012) tulevat voimaan 1.6.2013. Hätäkeskuslaitos vastaanottaa ja välittää vaaratiedotteita sekä avustaa vaaratiedotteiden kääntämisessä toiselle kansalliskielelle, siten kuin siitä säädetään vaaratiedotteesta annetussa laissa. Lakien voimaan-

tulon johdosta tarkistetaan hätäkeskustoiminnasta annettua valtioneuvoston asetusta niin, että se vastaa annettuja lakeja.

Aikataulu: Hanke käynnistettiin vuoden 2012 lopussa. Tavoitteena on, että asetuksen muutos tulee voimaan 1.6.2013.

Organisointi: Virkamiesvalmistelu

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: Poliisiosasto ja rajavartio-osasto

Yhteyshenkilö: Neuvotteleva virkamies Johanna Hakala, puh. 071 878 8452

MAAHANMUUTTO-OSASTO

Ulkomaalaislain perheenyhdistämissäännösten tarkistaminen (HO) (SM042:00/2011)

Tavoite: Tavoitteena on selvittää Suomessa tehtyjen perheenyhdistämissäännösten muutosten vaikutuksia ja sitä, minkälaisia mahdollisia muutoksia perheenyhdistämisen osalta edelleen tarvitaan (erityisesti asunto- ja toimeentuloedellytyksen osalta) ottaen huomioon muiden Pohjoismaiden käytännöt ja EU:n perheenyhdistämisdirektiivin säännökset.

Pohjoismainen vertailu tehdään pääosin lakitasoisena. Lisäksi Maahanmuuttoviraston lain soveltamiseen liittyviä käytäntöjä selvitetään ja jossain määrin niitä verrataan muissa Pohjoismaissa omaksuttuihin käytäntöihin.

Selvityksen perusteella voidaan tehdä päätös säädöshankkeen asettamisesta.

Aikataulu: *I vaihe:* Jo tehtyjen muutosten vaikutuksia koskeva selvitys ja arviointi. Selvitetään eri maiden lupamenettelyjä. Selvitys on julkaistu 11.4.2012. *II vaihe:* Selvityksestä järjestetään lausuntokierros, minkä jälkeen päätetään jatkotoimista. Selvitys oli lausuntokierroksella 15.5.- 6.7.2012. Jatkotoimista ei ole vielä tehty päätöstä.

Organisointi: *I vaihe:* Selvityshanke, jossa on valmistelijat maahanmuutto-osaston eri yksiköistä ja Maahanmuuttovirastosta. *II vaihe:* Mahdollisesti käynnistettävässä lainsäädäntöhankkeessa tahot hankkeen myöhemmin päätettävän sisällön mukaan.

Osallisuus ja viestintä: *I vaihe:* Ulkoasiainministeriön (passi- ja viisumiyksikkö), sosi-aali- ja terveysministeriön sekä työ- ja elinkeinoministeriön edustaja pyydetään asiantuntijana hankkeen kokouksiin tarpeen mukaan. Myös muita hallinnonaloja ja sidosryhmiä kuullaan selvityksen aikana. *II vaihe:* Määritellään tarkemmin mahdollisesti käynnistettävässä lainsäädäntöhankkeessa. Säädöshankkeen kannalta keskeisiä viranomaisia ovat samat kuin selvitysvaiheessa mukana olleet.

Vaihtoehtojen ja vaikutusten arviointi: Vaihtoehtoja ja vaikutuksia arvioidaan selvitystyön kuluessa.

Suhde hallitusohjelmaan: Hallitusohjelman 4 luku. Suomen perheenyhdistämiskäytäntöjen tulee olla samansuuntaisia muiden Pohjoismaiden kanssa. Selvitetään tehtyjen perheenyhdistämissäännösten muutosten vaikutuksia. Tältä pohjalta kansainvälistä suojelua saaneiden perheenyhdistämisen kriteereitä voidaan tarkentaa EU:n perheenyhdistämisdirektiivin säännökset huomioon ottaen niin, että ehtoihin sisältyy täysi-ikäisille perhettä kokoaville kohtuullinen asunto- ja toimeentuloedellytys.

Suhde talousarvioon: ei

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: ei

Yhteyshenkilöt: Ylitarkastaja Katri Niskanen, puh. 071 878 8616

Ulkomaalaislain tarkistaminen suhteessa Schengenin rajasäännöstöön
(SM052:00/2011)

Tavoite: Hankkeessa on tarkoituksena selvittää, mitä muutoksia Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 562/2006 henkilöiden liikkumista rajojen yli koskevasta yhteisön säännöstöstä (Schengenin rajasäännöstö) edellyttää tehtäväksi ulkomaalaislakiin. Hankkeen yhteydessä toteutetaan lisäksi muutokset, joita komissio pitää tarpeellisena paluudirektiivin kansallisen täytäntöönpanon viimeistelemiseksi sekä Euroopan unionin matkustusasiakirjapäätöksen edellyttämät muutokset.

Aikataulu: Hanke on asetettu ajalle 19.10.2011 - 30.6.2013.

- Hallituksen esitys eduskunnalle syystistuntokaudella 2013.
- Voimaan 1.1.2014.

Organisointi: Hanke toteutetaan virkatyönä, hankkeessa vastuuvaimistelijä ja lainsäädäntöneuvos maahanmuutto-osastolta. Asiantuntijat poliisiosastolta, rajavartio-osastolta ja Maahanmuuttovirastosta.

Osallisuus ja viestintä: Hankkeen toteuttamisen kannalta keskeiset viranomaistahot ovat ulkoasiainministeriö, rajavartio-osasto, poliisiosasto ja Maahanmuuttovirasto.

Vaihtoehtojen ja vaikutusten arviointi: Kyseessä on pääosin EU:n asetuksen ja Suomen lainsäädännön yhteensovittaminen, jonka vaikutukset kohdistuvat lähinnä viranomaisten menettelyihin. Vaikutusten arviointi ei edellytä mitään erityistoimia.

Suhde hallitusohjelmaan: ei

Suhde talousarvioon: ei

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: poliisiosasto, rajavartio-osasto

Yhteyshenkilöt: Erityisasiantuntija Harri Sivula, puh. 071 878 8623, osastosihteeri Anniina Hakala puh. 071 878 8621

Ulkomaalaisten säilöön ottamista koskevien säännösten tarkistaminen (HO)
(SM072:00/2011)

Tavoite: Tavoitteena on tehdä hallitusohjelman säilöönottoa koskevien kirjausten edellyttämät ja muut tarvittavat muutokset ulkomaalaislakiin, säilöön otettujen ulkomaalaisten kohtelusta ja säilöönottoyksiköstä annettuun lakiin ja tarvittaessa muuhun lainsäädä-

däntöön. Hankkeen puitteissa tarkastellaan myös hallitusohjelman edellyttämällä tavalla säilöönoton vaihtoehtoja. Lisäksi hankkeen yhteydessä valmistellaan vastaanottodirektiivistä johtuvat turvapaikanhakijoiden säilöönottoa koskevat muutosehdotukset.

Aikataulu: Hankkeen toimikausi on 1.12.2011-31.12.2014. Hallituksen esitys annetaan kevätistuntokaudella 2014.

Organisointi: Hanke valmistellaan virkatyönä maahanmuutto-osaston kansainvälisen suojelun yksikön johdolla. Hankkeeseen osallistuvat edustajat maahanmuutto-osaston muuttoliike -yksiköstä ja johdon tuki -yksiköstä. Hankkeen tueksi on asetettu työryhmä, jossa ovat hankkeen toteuttamisen kannalta keskeisten viranomaistahojen edustajat.

Osallisuus ja viestintä: Hankkeen toteuttamisen kannalta keskeiset viranomaistahot ovat poliisiosasto, rajavartio-osasto, oikeusministeriö, Maahanmuuttovirasto, Poliisihallitus ja Metsälän säilöönottoyksikkö. Hankkeessa kuullaan lapsiasiainvaltuutettua sekä muita keskeisiä asiantuntijoita, järjestöjä ja sidosryhmiä.

Vaihtoehtojen ja vaikutusten arviointi: Hankkeessa parannetaan säilöönnettävien ulkomaalaisten perus- ja ihmisoikeuksien toteutumista. Lisäksi hankkeessa pohditaan vaihtoehtoisia toimenpiteitä säilöön ottamiselle ja vaihtoehtoisia säilöönottotiloja. Tällä on vaikutusta myös haavoittuvassa asemassa olevien ulkomaalaisten, erityisesti lasten ja lapsiperheiden asemaan.

Suhde hallitusohjelmaan: Hallitusohjelman 4 luku: Alaikäisten yksin tulleiden turvapaikanhakijoiden säilöön ottaminen kielletään. Kehitetään säilöönoton vaihtoehtoja.

Suhde talousarvioon: Mahdollisesti on. Liittyy kiinteästi säilöönottokapasiteetin lisäämiseen.

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: Poliisiosasto, rajavartio-osasto

Yhteyshenkilöt: Maahanmuuttojohtaja Sirkku Päivärinne, puh. 071 878 8630, osastosihteeri Päivi Heinolainen, puh. 071 878 8631

Ihmiskaupan uhreja koskevan lainsäädännön kehittäminen (HO)

(SM008:00/2012)

Tavoite: Hankkeen tavoitteena on selvittää ihmiskaupan uhrien auttamista ja tukemista koskevan lainsäädännön toimivuus ja tehdä perusteltu ehdotus sen kehittämiseksi.

Hallitusohjelman rikosentorjunta- ja kriminaalipolitiikkaa koskevassa luvussa linjataan, että lainsäädäntöä kehitetään ihmiskaupan torjumiseksi kaikissa muodoissaan, ihmiskaupan uhrien suojelemiseksi ja oikeusturvan parantamiseksi.

Uudistukseen liittyy myös oikeusministeriön hanke rikoslain ihmiskauppaan liittyvien muutostarpeiden selvittämiseksi. Oikeusministeriön työryhmän toimikausi oli 21.11.2011 – 28.9.2012.

Aikataulu: Sisäasiainministeriö asetti 27.1.2012 hankkeen erityisen ihmiskauppalain valmistelun koordinoimiseksi. Hankkeen toimikausi oli alunperin 1.2.2012 - 31.12.2013. Sisäisen turvallisuuden ministerityöryhmä päätti 13.12.2012, että hankkeen toimikautta pidennetään ja että hankkeen sihteeristöä täydennetään sosiaali- ja terveysministeriön edustajalla. Samalla ministerityöryhmä linjasi tarkemmin hankkeen työtä. Valmistelun jatkoa linjaava selvitys annetaan syksyllä 2013 ja hallituksen esitys annetaan syysistuntokaudella 2014.

Hanketyöryhmän tehtävänä on:

1. Selvittää ja arvioida ihmiskaupan uhreja koskevan lainsäädännön (erityisesti kansainvälistä suojelua hakevan vastaanotosta annettu laki ja ulkomaalaislaki) nykytila ja toimivuus sekä analysoida ihmiskaupan uhrien auttamista koskevan sääntelyn erilaisia vaihtoehtoja järjestelmän parantamiseksi ja arvioida niiden vaikutuksia. Hanketyöryhmä ottaa työssään huomioon sisäisen turvallisuuden ministerityöryhmän linjaukset, muiden verrannollisten maiden ratkaisut, asiasta annetut suositukset ja kannanotot sekä yleistä rikosuhrien auttamista koskevan kehitystyön.
2. Laatia vertailu ihmiskaupan uhrien auttamista ja tukemista koskevasta lainsäädännöstä hankkeen näkökulmasta keskeisissä teollistuneissa maissa.
3. Laatia selvityksen pohjalta ehdotus ihmiskaupan uhrien auttamisen ja tukemisen tarkemmaksi sääntelyksi. Ehdotus laaditaan hallituksen esityksen muotoon, ja siinä tarkastellaan kansainvälistä suojelua hakevan vastaanotosta annettua lakia, ulkomaalaislakia ja mahdollisia muita lakeja.

Organisointi: Hanketyöryhmään on pyydetty jäseniä seuraavilta tahoilta: sisäasiainministeriö, ulkoasiainministeriö, oikeusministeriö, työ- ja elinkeinoministeriö, sosiaali- ja terveysministeriö, vähemmistövaltuutetun toimisto, Maahanmuuttovirasto, Poliisihallitus, Joutsenon vastaanottokeskus, Oulun vastaanottokeskus, Suomen Kuntaliitto, Helsingin kaupunki, Pro-tukipiste ry, Monika-Naiset Liitto ry ja Rikosuhripäivystys.

Osallisuus ja viestintä: Hankkeeseen osallistuvien tahojen lisäksi kuullaan keskeisiä työmarkkinajärjestöjä ja tarvittaessa muita asiantuntijoita.

Vaihtoehtojen ja vaikutusten arviointi: Hankkeessa on tarkoitus arvioida ihmiskaupan uhrien auttamista ja maassa oleskelua koskevan lainsäädännön vaikutukset ihmiskaupan auttamisjärjestelmän toimintaan. Hankkeen vaikutukset yleisesti arvioidaan valmistelun yhteydessä.

Suhde hallitusohjelmaan: Hallitusohjelman luku 4 (Rikoksantorjunta ja kriminaalipoliittikka). Lainsäädännön kehittäminen ihmiskaupan torjumiseksi kaikissa muodoissaan, ihmiskaupan uhrien suojelemiseksi ja oikeusturvan parantamiseksi.

Suhde talousarvioon: kyllä

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: Poliisiosasto, rajavartio-osasto, oikeusyksikkö, sisäisen turvallisuuden sihteeristö.

Yhteyshenkilöt: Hallitusneuvos Annikki Vanamo-Alho puh. 071 878 8678, säädösvalmisteluavustaja Minnamari Piipponen puh. 070 878 8611

Vaihtoehtoiset tavat vastaanottaa oleskelulupahakemuksia ulkomailla

(SM053:00/2012)

Tavoite: Hankkeessa on tarkoitus valmistella ulkomaalaislain muutos, jonka kautta tulisi mahdolliseksi jättää oleskelulupahakemus ulkomailla toisen Pohjoismaan (tai Schengen-valtion) edustustoon tai ulkoiselle palveluntarjoajalle. Asiaa on alustavasti selvitetty sisäasiainministeriön, Maahanmuuttoviraston ja ulkoasiainministeriön kesken. Näiden lisäksi hankkeen toteuttamisen kannalta keskeinen yhteistyötaho on oikeusministeriö.

Aikataulu: Hanke on asetettu 27.9.2012. Hallituksen esitys annetaan viimeistään kevätistuntokaudella 2014.

Organisointi: Hanke valmistellaan maahanmuutto-osaston johdolla. Muut hankkeen valmistelijat tulevat ulkoasiainministeriöstä ja Maahanmuuttovirastosta.

Osallisuus ja viestintä: Keskeisiä viranomaisia ovat ulkoasiainministeriö ja Maahanmuuttovirasto. Tavallinen hanketiedotus.

Vaihtoehtojen ja vaikutusten arviointi: Esitys vaikuttaa ulkoasiainministeriön (edustustot) ja Maahanmuuttoviraston toimintaan. Esityksellä mahdollistetaan vaihtoehtoiset tavat oleskelulupahakemusten vastaanoton järjestämiseen erityisesti silloin, kun se on tarpeen hakijoiden suuren määrän vuoksi tai palvelun maantieteellisen kattavuuden varmistamiseksi. Oleskeluluvan hakijalle tämä merkitsisi parempaa ja nopeampaa asiointia. Suomelle ja edustustoverkostolle se antaisi mahdollisuuksia joustavampaan ja tehokkaampaan oleskelulupahakemusten vastaanottopalveluiden järjestämiseen. Esitystä valmisteltaessa otetaan myös huomioon, että oleskelulupahakemusten tekemiselle on kehitteillä myös muita tapoja, jotka eivät vaadi säädösmuutoksia. Näitä ovat esimerkiksi sähköinen asiointi, ns. mobiilisalkkuratkaisut ja toisten maiden edustustoihin lähetetyt suomalaiset virkamiehet.

Suhde hallitusohjelmaan: Ei

Suhde talousarvioon: Ei

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: Ei

Yhteyshenkilö: Ylitarkastaja Jarmo Tiukkanen, puh. 071 878 8606

Vapaaehtoisen paluun järjestelmän vakiinnuttaminen

Tavoite: Hankkeen tarkoituksena on valmistella mahdollisesti tarvittavat vastaanotto-lain ja ulkomaalaislain muutokset, joilla vakiinnutetaan Suomeen vapaaehtoisen paluun järjestelmä. Järjestelmällä tuetaan Suomessa oleskelevien kolmansien maiden kansalais-ten vapaaehtoista paluuta kotimaahan tai muuhun maahan, johon heidän pääsýnsä on taattu. Hankkeessa selvitetään myös lainsäädännön muutostarpeita, jotka liittyvät maas-ta poistamisen estymisen vuoksi myönnettävään tilapäiseen oleskelulupa-an (ulkomaa-laislain 51 §).

Aikataulu: Hanke on asetettu 30.11.2012. Hankkeen toimikausi on 3.12.2012-31.12.2013. Hallituksen esitys annetaan syysistuntokaudella 2013.

Organisointi: Hanke valmistellaan maahanmuutto-osaston johdolla. Hankkeessa on edustajat poliisiosastolta, rajavartio-osastolta, Maahanmuuttovirastosta, Poliisihallituk-sesta ja Joutsenon vastaanottokeskuksesta.

Osallisuus ja viestintä: Hankkeessa kuullaan keskeisiä sidosryhmiä, kuten oikeusmi-nisteriötä, vähemmistövaltuutetun toimistoa, kansainvälistä siirtolaisuusjärjestöä (IOM) ja YK:n pakolaisjärjestöä (UNHCR).

Vaihtoehtojen ja vaikutusten arviointi: Muutokset koskevat kansainvälistä suojelua hakevan vastaanotosta annettua lakia ja ulkomaalaislakia. Tavoitteena on kannustaa vapaaehtoiseen paluuseen tarjoten tosiasiallinen, inhimillinen ja viranomaisten työtä ja kustannuksia vähentävä vaihtoehto palauttamiselle. Vapaaehtoisen paluun järjestelmän vakiinnuttamisen tavoitteena on edistää muun muassa kielteisen turvapaikkapäätöksen saaneiden ja hakemuksensa peruuttaneiden vapaaehtoista paluuta kotimaahan tai pysy-vään asuinmaahan. Järjestelmästä pyritään tekemään mahdollisimman toimiva ja kus-tannustehokas varmistaen samalla, ettei se kannusta väärinkäyttöksiin. Ulkomaalaislain 51 §:n osalta tehdään kansainvälistä vertailua muiden maiden vastaavista lupaperusteis-ta.

Suhde hallitusohjelmaan: Ei.

Suhde talousarvioon: On. Palaaville on tarkoitus korvata kohtuulliset matka- ja muut-tokustannukset sekä maksaa kohtuullinen uudelleenkotoutumistuki.

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: Poliisiosasto, rajavartio-osasto

Yhteyshenkilö: Ylitarkastaja Amanita Marvin, puh. 170 878 8689

RAJAVARTIO-OSASTO

Rajavartiolainsäädännön tarkistaminen (SM031:00/2012)

Tavoite: Hankkeen tavoitteena on tehdä tarpeelliset muutokset rajavartiolainsäädäntöön. Hankkeessa hyödynnetään esiselvitystyötä (SM053:00/2011), jossa arvioitiin erityisesti Rajavartiolaitoksen tehtäviin ja toimivaltuuksiin, virka-apuun, voimakeinoihin, Rajavartiolaitoksen toimintojen ja kohteiden turvallisuuteen, henkilörekisterilainsäädäntöön ja tiedonsaantioikeuksiin, henkilöstöasioihin sekä sotilasrikosasioihin liittyviä kokonaisuuksia.

Organisointi: Hanketyöryhmä, jossa ovat mukana ministeriön rajavartio-osasto ja poliisiosasto, oikeusministeriö, Poliisihallitus ja Tullihallitus. Hallituksen esitys viimeistellään virkatyönä.

Aikataulu: Hankkeen aikataulu on 5.9.2012 – 31.8.2014. Lausuntokierros maaliskuu - toukokuussa.

Hallituksen esitys rajavartiolaitoksen hallintolain ja henkilötietojen käsittelystä rajavartiolaitoksesta annetun lain muuttamisesta on tarkoitus antaa syyskuussa 2013, voimaantulo 1.1.2014.

Hallituksen esitys rajavartiolain ja eräiden siihen liittyvien lakien muuttamisesta on tarkoitus antaa eduskunnalle viimeistään joulukuussa 2013, voimaantulo viimeistään 1.9.2014.

Osallisuus, viestintä, kuuleminen: Säädosmuutokset valmistellaan hanketyöryhmässä, jossa on keskeisten sidosryhmien edustus. Keväällä 2013 järjestetään rajanylityspaikkojen järjestelyjä ja ulkorajan ylittävien matkustajien tietojen toimittamista koskeva kuulemistilaisuus alan etujärjestöille ja sidosryhmille. Kevään 2013 aikana hankkeen rajavyöhykettä koskeviin ehdotuksiin voi ottaa kantaa valtioneuvoston otakantaa.fi-sivustolla. Hallituksen esitysluonnos lähetetään laajalle lausuntokierrokselle. Hankkeesta on laadittu erillinen viestintäsuunnitelma.

Vaikutusten ja vaihtoehtojen arviointi: Alustava vaikutusten ja sääntelyvaihtoehtojen arviointi on tehty esiselvityshankkeen yhteydessä. Tarkemmassa vaikutusten arvioinnissa hyödynnetään mahdollisuuksien mukaan Raja- ja merivartiokoulun asiantuntijuutta. Olennaisimmat vaikutukset kohdistuvat viranomaisten toimintaan.

Suhde hallitusohjelmaan: Osaltaan toteutetaan hallitusohjelman kohdan 4 kirjauksia harvaan asuttujen alueiden turvallisuuden parantamisesta viranomaisyhteistyötä tehostamalla sekä poliisin, tullin ja rajavartiolaitoksen yhteistyön syventämisestä sekä tuetaan kohdan 6 kirjausta tehokkaasta puuttumisesta salametsästyksen.

Suhde talousarvioon: ei

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: Poliisiosasto, maahanmuutto-osasto

Yhteyshenkilöt: Lainsäädäntöneuvos Jaana Heikkinen puh. 071 872 1602, ylitarkastaja Laura Francke puh. 071 872 1613, osastosihteeri Sari Mustila puh. 071 872 1605

Rajavartiolainsäädännön tarkistaminen, asetusmuutokset
(SM17:00/2013)

Tavoite: Rajavartiolainsäädännön tarkistamista koskevat kaksi hallituksen esitystä on tarkoitus antaa eduskunnalle syysistuntokaudella 2013. Lainsäädäntömuutokset edellyttävät seuraavien asetusten tarkistamista:

Voimaan 1.1.2014:

- valtioneuvoston asetus rajavartiolaitoksesta (651/2005)
- sisäasiainministeriön asetus rajavartiolaitoksen virkapuvusta ja rajavartiomiehen tunnuksesta (654/2005)
- sisäasiainministeriön asetus rajavartiolaitoksen virkamiesten koulutuskustannusten korvaamisesta (721/2007).

Voimaan viimeistään 1.9.2014:

- valtioneuvoston asetus rajanylityspaikoista sekä rajatarkastustehtävien jakamisesta niillä (901/2006)
- sisäasiainministeriön asetus rajavartiolaitoksen menetelmistä kulkuneuvon pysäyttämässä ja voimakeinojen käyttämisessä (656/2005)
- sisäasiainministeriön asetus rajavartiolaitoksen menettelystä eläimen kiinniottamisessa, säilyttämisessä ja lopettamisessa (659/2005).

Lisäksi valmistellaan uusi sisäasiainministeriön asetus rajavartijan peruskurssin opiskelijan opintososiaalisista eduista. Se tulisi voimaan 1.1.2014.

Organisointi: Valmistellaan virkamiestyönä, tiimityö.

Aikataulu: 1.5.2013 – 31.8.2014.

Osallisuus, viestintä, kuuleminen: Asetus valmistellaan yhteistyössä Rajavartiolaitoksen hallintoyksiköiden sekä poliisihallinnon ja tullilaitoksen asiantuntijoiden kanssa. Lausuntokierroksella kuullaan lisäksi muita viranomaisia sekä henkilöstöjärjestöjä. Tiedotus lainsäädäntöhankkeen yhteydessä.

Vaikutusten ja vaihtoehtojen arviointi: Pääsääntöisesti tehty rajavartiolainsäädännön tarkistamista koskevan hankkeen yhteydessä.

Suhde talousarvioon: ei

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: Poliisiosasto.

Yhteyshenkilöt: Lainsäädäntöneuvos Jaana Heikkinen puh. 071 872 1602, ylitarkastaja Laura Francke puh. 071 872 1613, osastosihteeri Sari Mustila puh. 071 872 1605

KANSAINVÄLISTEN ASIOIDEN YKSIKKÖ

Voimakeinojen käyttöä siviilikriisinhallintatehtävissä koskeva säädöshanke (SM040:00/2012)

Tavoite: Säädöshankkeen tavoitteena on parantaa siviilikriisinhallintatehtäviin osallistuvien asiantuntijoiden oikeusturvaa valmistelemalla voimakeinojen käyttöä koskeva lain tasoinen säädös. Voimakeinojen käyttöä koskeva säädös tulisi laatia, mikäli mahdollista, yhteneväksi sotilaallista kriisinhallintaa koskevan vastaavan lainkohdan kanssa.

Tausta: Sisäasiainministeriön asettaman siviilikriisinhallinnan asiantuntijoiden oikeudellista asemaa selvittäneen työryhmän raportti 30.6.2011. Työryhmä on raportissaan tehnyt ehdotuksen lain tasoisen säännöksen valmistelemisesta.

Organisointi: Tehdään virkatyönä.

Aikataulu: Hanke on asetettu 15.8.2012 ja sen toimikausi on 15.8.2012-30.9.2013.

Aikataulusuunnitelma:

- Hankkeen asettamiskausi: 8/2012.
- Ehdotusten valmistumisajankohta: 6/2013.
- Lausuntokierroksen ajankohta: 8/2013.
- Hallituksen esityksen antamisajankohta: syksy 2013.
- Lainsäädännön voimaantulo: 2014.

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: Säädöshanke liittyy poliisiosaston ja rajavartiolaitos-osaston toimialaan poliisi- ja rajavartiomiesten voimakeinojen käyttöä koskien. Hanke liittyy myös sisäasiainministeriön alaisen hallinnon toimialaan ja ulkoasiainministeriön, puolustusministeriön ja oikeusministeriön toimialaan.

Osallisuus, viestintä ja kuuleminen: Työryhmän raportti on lähetetty keskeisille sidosryhmille kommenteille lokakuussa 2011. Hanketta valmistellaan yhteistyössä poliisiosaston ja rajavartiolaitos-osaston kanssa. Ulkoasiainministeriötä, oikeusministeriötä ja puolustusministeriötä kuullaan valmistelun aikana (kuulemistilaisuudet, lausuntopyynnöt). Hallituksen esitys lähetetään laajalle lausuntokierrokselle viimeistään elokuussa 2013.

Vaikutusten ja vaihtoehtojen arviointi: Hankkeessa on arvioitava annettavan säädösehdotuksen vaikutukset siviilikriisinhallinnan toiminnan vaikuttavuuteen kohde- ja kotimaassa sekä kotimaassa, asiantuntijoiden oikeusturvaan sekä kotimaan valmiuksien kehittämiseen. Arvioinnissa käytetään hyväksi siviilikriisinhallinnan asiantuntijoiden

oikeudellista asemaa selvittäneen työryhmän raporttia sekä kuullaan sidosryhmien asiantuntijoita. Hankkeessa on myös arvioitava, onko annettavalla säädösehdotuksella sukupuolivaikutuksia.

Suhde hallitusohjelmaan: ei

Suhde talousarvioon: ei

Yhteyshenkilö: Ylitarkastaja Johanna Puiro puh. 071 878 8254.

Sisäasioiden rahoitusohjelmakauden 2014-2020 kansallisia säädöstarpeita koskeva esiselvitys

Tavoite: EU:n rahoitusohjelmakaudelle 2014-2020 perustetaan sisäasioiden alalle kaksi uutta rahastoa; sisäisen turvallisuuden rahasto ja turvapaikka- ja maahanmuuttorahasto. Osana uuden rahoitusohjelmakauden kansallisen hallintojärjestelmän valmistelua toteutetaan esiselvitys, jonka tarkoituksena on kartoittaa, miten rahastojen kansallinen sääntely tulisi jatkossa toteuttaa, ml. mahdolliset lainsäädäntötarpeet. Esiselvityksen tuloksena laaditaan arviomuistio.

Aikataulu: Ministeriön kansainvälisten asioiden yksikön päätös 27.2.2013 esiselvityksen toteuttamisesta (SMDno/2012/1745). Esiselvitystyö valmistuu 31.5.2013 mennessä.

Organisointi: Työ tehdään virkatyönä.

Osallisuus ja viestintä: Esiselvitystyön aikana kuullaan nykyisten SOLID-rahastojen hallinnoinnissa mukana olevia ministeriön yksiköitä (sisäisen tarkastuksen yksikkö ja talousyksikkö). Esiselvityksen tulosten pohjalta asetetaan tarvittaessa työryhmä valmisteamaan rahastojen lainsäädäntöä tai muuta kansallista ohjeistusta.

Vaikutusten ja vaihtoehtojen arviointi: Valmistelun yhteydessä.

Suhde hallitusohjelmaan: Ei

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: Sisäisen tarkastuksen yksikkö (SOLID-rahastojen tarkastusviranomaisen roolissa)

Yhteyshenkilöt: Ylitarkastaja Pauliina Eskola, puh. 071 878 8263, Jenna Kuitunen, puh. 071 878 8252

MINISTERIÖN OIKEUSYKSIKKÖ

Poliisiin kohdistuvan valvonnan oikeusperusta

(SM063:00/2011)

Tavoite: Selvitetään kokonaisvaltaisesti poliisiin kohdistuvan sisäisen valvonnan vastuu-, toimivalta- ja resurssikysymykset sekä tehdään esityksiä keinoista, joilla poliisin valvonta on tarkoituksenmukaista ja oikeudellisesti asianmukaista järjestää. Tehtävänä on mm.

- selvittää valvontatoimivaltaan liittyvät oikeudelliset ja muut kysymykset
- selvittää säädöstasoon liittyvät tarpeet
- kartoittaa viranomaisten yhteisoperaatioiden valvontaan liittyvät ulottuvuudet
- selvittää oikeusturvaan ja muihin perusoikeuksiin liittyvät asiat
- selvittää kansainvälisiä toimintamalleja ja käytäntöjä erityisesti muissa pohjoismaissa
- tehdä esityksiä resurssi- ja säädösmuutostarpeista.

Aikataulu: Työryhmä on asetettu 10.10.2011 ja sen toimikautta on viimeksi jatkettu 30.6.2013 saakka. Mahdollinen säädösvalmisteluhanke asetetaan vuoden 2013 aikana.

Organisointi: Työryhmä, jossa mukana ovat ministeriön oikeusyksikkö, poliisiosasto, Rajavartiolaitos, Poliisihallitus, oikeuskanslerin ja eduskunnan oikeusasiamiehen edustajat, valtiovarainministeriö ja Tullihallitus.

Osallisuus ja viestintä: Hankkeeseen osallistuvat viranomaiset: Poliisihallitus, valtiovarainministeriö, eduskunnan oikeusasiamies, valtioneuvoston oikeuskansleri, Rajavartiolaitos, Tullihallitus

Hankkeessa järjestettiin huhtikuussa 2013 avoin kansalaiskysely Otakantaa.fi-palvelussa ja saman sisältöinen webropol-kysely poliisihallinnossa. Kyselyihin saatiin yhteensä yli 1200 vastausta.

Hankkeessa järjestettiin 6.5.2013 sisäministeriössä kuulemistilaisuus, johon kutsutuista asiantuntija- ja intressitahoista tilaisuuteen osallistuivat Amnesty International Suomen osasto, eduskunnan oikeusasiamiehen kanslia, oikeusministeriö, Suomen Asianajajaliitto, Suomen Lakimiesliitto, Tietosuojavaltuutetun toimisto ja Valtakunnansyyttäjänvirasto.

Viestintä: Työryhmäraportin julkaiseminen ja muu erikseen sovittava tiedottaminen

Vaihtoehtojen ja vaikutusten arviointi: Hankkeesta mahdollisesti seuraavat lainsäädäntöuudistukset parantavat poliisimiesten ja mahdollisesti myös muiden valtion virkamiesten oikeusturvaa ja jäntevöittävät rikosprosessuaalista ja hallinnollista virkamiehiin kohdistuvaa menettelyä.

Hankkeen keskeisenä tavoitteena on selvittää säädöstasoon liittyvät tarpeet. Hankkeessa hyödynnetään aihepiiristä julkaistua suomalaista, pohjoismaalaista ja eurooppalaista kirjallisuutta sekä muita tutkimuksia ja selvityksiä.

Suhde hallitusohjelmaan: ei

Suhde talousarvioon: ei

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: Poliisiosasto, rajavartio-osasto

Yhteyshenkilö: Lainsäädäntöjohtaja Marko Viitanen, puh. 071 878 8280

MINISTERIÖN HALLINTOYKSIKKÖ

Sisäasiainministeriöstä annetun valtioneuvoston asetuksen ja ministeriön työjärjestyksen muuttaminen

Tavoite: Valmistellaan sisäasiainministeriöstä annettuun valtioneuvoston asetukseen (1567/2011) ja sisäasiainministeriön työjärjestykseen (1036/2011) muutokset, jotka johdavat ministeriön nimen muuttamisesta sisäministeriöksi.

Aikataulu: Muutosten suunniteltu voimaantulo 1.9.2013.

Organisointi: Työ tehdään virkatyönä.

Yhteyshenkilö: Neuvotteleva virkamies Henri Helo, puh. 071 878 8415

1.2. EU-säädöshankkeet

POLIISIOSASTO

Asevientiasetus

EU-säädös

Komissio on antanut 31.5.2010 ehdotuksen Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi Yhdistyneiden Kansakuntien ampuma-asepöytäkirjan 10 artiklan täytäntöönpanosta ja ampuma-aseiden, niiden osien ja komponenttien sekä ampumatarvikkeiden vientiluvasta ja tuonti- ja kauttakuljetusmenettelyistä (KOM(2010)273 lopullinen).

Komissio on 16.1.2002 allekirjoittanut Euroopan yhteisön puolesta Kansainvälisen järjestäytyneen rikollisuuden vastaista Yhdistyneiden kansakuntien yleissopimusta (SopS 20/2004) täydentävän, ampuma-aseiden, niiden osien ja komponenttien sekä ampumatarvikkeiden laittoman valmistuksen ja laittoman kaupan torjuntaa koskevan lisäpöytäkirjan (jäljempänä tuliasepöytäkirja). Sen tavoitteena on edistää, edesauttaa ja vahvistaa sopimusvaltioiden välistä yhteistyötä ampuma-aseiden, niiden osien ja komponenttien sekä ampumatarvikkeiden laittoman valmistuksen ja laittoman kaupan estämiseksi, torjumiseksi ja poistamiseksi. Tuliasepöytäkirjassa on myös määräyksiä, joiden ensisijainen tarkoitus on estää ampuma-aseiden, niiden osien ja komponenttien sekä ampumatarvikkeiden laitton valmistus ja laitton kauppa.

Komission ehdotuksen tarkoituksena on Yhdistyneiden Kansakuntien tuliasepöytäkirjan Euroopan unionin toimivaltaan kuuluvien säännösten täytäntöönpanotoimien loppuunsaattaminen ottamalla tuliasepöytäkirjan 10 artiklan ampuma-aseiden vientiin, tuontiin ja kauttakuljetukseen liittyviä lupajärjestelmiä koskevat yleiset vaatimukset osaksi Euroopan unionin lainsäädäntöä.

Asetus on tullut voimaan 19.4.2012 ja sitä sovelletaan 30 päivästä syyskuuta 2013.

Eduskunnan informointi: U-kirjelmä 16.12.2010 (U 51/2010 vp), U-jatkokirje 29.6.2011

Organisointi, resurssit EU-valmistelussa: Valmistelutyö on päätynyt Euroopan neuvoston tulliliittotyöryhmässä (lainsäädäntö ja politiikka).

Kansallinen täytäntöönpano

Tavoite: Valmistellaan ne ampuma-aselain (1/1998) ja ampuma-aseasetuksen (145/1998) muutokset, jotka Euroopan unionin asevientiasetuksen voimaansaattaminen edellyttää.

Aikataulu: Syksy 2012- kevät 2013.

Organisointi: Hallituksen esitys valmistellaan sisäasiainministeriössä virkatyönä.

Osallisuus ja viestintä: Osallisuudesta ja viestinnästä päätetään hanketta asetettaessa.

Vaihtoehtojen ja vaikutusten arviointi: Vaihtoehtoja ja vaikutuksia on arvioitu jo Euroopan komission toimesta asetusehdotuksen valmistelun yhteydessä. Kansallisesta vaikutustenarvioinnista päätetään hanketta asetettaessa.

Suhde hallitusohjelmaan: ei.

Suhde talousarvioon: ei.

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: ei

Yhteyshenkilöt: Projektipäällikkö Mika Lehtonen, puh. 071 878 8581, säädösvalmisteluavustaja Paula Honkanen, puh. 071 878 8554

Direktiivi lentomatkustajarekisterin tietojen (PNR- tiedot) käyttämisestä lainvalvontaan.

EU-säädöksen valmistelu

Säädösehdotuksen tavoite ja sisältö on lentoyhtiöiden keräämien matkustajarekisteritietojen saattaminen myös lainvalvontaviranomaisten käyttöön terrorismin ja järjestäytyneen rikollisuuden torjumiseksi. Ehdotus on annettu 2.2.2011, asiakirja KOM(2011) 32. Neuvoston yleisnäkemyks on muodostettu OSA- neuvostossa 26.-27.4.2012. Parlamentin näkemystä odotetaan vuoden 2013 keväällä/syksyllä. Kansalliselle täytäntöönpanolle sovittu määräaika on 36 kuukautta direktiivin hyväksymisestä.

Eduskunnan informointi: U-kirje 66/2010, 23.3.2011. Jatkokirje 1. 6.6.2011, jatkokirje 2. 5.3.2012.

Organisointi, resurssit EU-valmistelussa: EU- työryhmyöskentelystä vastaa yhteyshenkilö (yhdessä oikeusministeriön vastuuhenkilön kanssa). Tarvittaessa pidetään valmistelukokouksia seuraavien tahojen kanssa: rajavartio-osasto, oikeusministeriö, liikenne- ja viestintäministeriö, Trafi, valtiovarainministeriö, Tulli, Poliisihallitus, Keskusrikolipoliisi, Suojelupoliisi.

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: rajavartio-osasto, lisäksi oikeusministeriö, liikenne- ja viestintäministeriö sekä valtiovarainministeriön toimiala.

Kansallinen täytäntöönpano

Tavoite: Tavoitteena on toteuttaa tarvittava kansallinen täytäntöönpanolainsäädäntö.

Aikataulu: Alustava suunnitelma:

- Hankkeen asettaminen: syksy 2013/kevät 2014
- Hallituksen esityksen antamisajankohta: syysistunto 2015/kevätistunto 2016
- Lainsäädännön voimaantulo: arvio vuoden 2016 alku/loppupuoli.

Organisointi: Alustava suunnitelma:

- Joko työryhmän asettaminen tai tiimi- tai virkatyönä. Mukana ne ministeriöt (oikeusministeriö / valtiovarainministeriö / liikenne- ja viestintäministeriö), joiden toimialaan direktiivi kuuluu.
- Sisäasiainministeriön valmisteluresurssit hankkeessa tällä hetkellä: yhteyshenkilö

Vaihtoehtojen ja vaikutusten arviointi: Alustava suunnitelma: Kansallisten vaihtoehtojen ja vaikutusten arviointi tapahtuu suurelta osin neuvotteluvaiheessa ennen kansallista täytäntöönpanoa. Tavanomaiset kuulemiset hallituksen esitysluonnoksesta.

Suhde hallitusohjelmaan: ei

Suhde talousarvioon: ei

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: Rajavartio-osasto

Yhteyshenkilö: Neuvotteleva virkamies Jouko Huhtamäki, puh. 071 878 8556

Asetus räjähteiden lähtöaineiden markkinoille saattamisesta ja käytöstä

EU-säädös

Ehdotuksen päätarkoitus on rajoittaa kuluttajien mahdollisuuksia hankkia sellaisia aineita tai seoksia, joita voitaisiin käyttää väärin räjähteiden laittomaan valmistukseen.

Ehdotus on annettu 21.9.2010. Asiakirja KOM(2010) 473 lopullinen. Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 98/2013 on tullut voimaan 2. maaliskuuta 2013 ja sitä aletaan soveltaa 2. syyskuuta 2014.

Eduskunnan informointi: U 55/2010 vp, annettu 27.1.2011. U-jatkokirje annettiin 7.9.2011.

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: Asetus liittyy muiden ministeriöiden toimialaan. Nämä ministeriöt ovat sosiaali- ja terveysministeriö, maa- ja metsätalousministeriö, työ- ja elinkeinoministeriö sekä valtiovarainministeriö (tulli). Lisäksi oikeusministeriö on mukana asian valmistelussa.

Kansallinen täytäntöönpano:

Tavoite: Tavoitteena on selvittää ja toteuttaa asetuksen mahdollisesti aiheuttamat kansallisen lainsäädännön muutostarpeet. Muutostarpeet voivat kohdistua myös jonkun toisen ministeriön vastuulla olevaan lakiin.

Aikataulu: Alustava suunnitelma:

- Hankkeen asettaminen: syksy 2013.
- Ehdotusten valmistumisajankohta: syksy 2013.
- Lausuntokierroksen ajankohta: kevät 2014.
- Hallituksen esityksen antamisajankohta: kevälistuntokausi 2014.
- Lainsäädännön voimaantulo: syyskuu 2014

Organisointi: Alustava suunnitelma:

- Työryhmä/tiimi/virkatyö, mukana ne ministeriöt, joiden toimialaan asetus kuuluu.
- Sisäasiainministeriön valmisteluresurssit hankkeessa: yhteyshenkilö

Osallisuus ja viestintä: Alustava suunnitelma: Edellä mainittu kansallinen valmisteluryhmä selvittää myös tarvetta kohderyhmien koulutukseen sekä viestintää.

Vaihtoehtojen ja vaikutusten arviointi: EU-asetus on suoraan sovellettavaa oikeutta. Kansallisiin lakeihin sen johdosta mahdollisesti tehtävät muutokset eivät enää edellytä mittavaa vaikutusten arviointia.

Suhde hallitusohjelmaan: ei.

Suhde talousarvioon: ei.

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: ei

Yhteyshenkilö: Neuvotteleva virkamies Hannele Taavila, puh. 071 878 8568

Ehdotus direktiiviksi yksilöiden suojelusta toimivaltaisten viranomaisten suorittamassa henkilötietojen käsittelyssä rikosten torjumista, tutkimista, selvittämistä ja syytteenpanoa tai rikosoikeudellisten seuraamusten täytäntöönpanoa varten sekä näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta

EU-säädöksen valmistelu

Tavoite: Tavoitteena on käsitellä direktiiviehdotus (KOM(2012) 10 lopullinen) yhdessä yleistä tietosuojaa koskevan komission ehdotuksen (KOM(2012) 11 lopullinen) kanssa neuvoston tietosuojatyöryhmässä arviolta vuoteen 2014 mennessä.

Aikataulu: Komission säädösehdotus on annettu tammikuussa 2012. Työryhmäkäsittely on hidasta ja aikataulu on siten epävarma.

Eduskunnan informointi: Eduskunnalle on annettu U-kirje U 21/2012. Tarkoitus on antaa U-jatkokirje keväällä 2013.

Organisointi, resurssit: Poliisiosaston vastuuvirkamies osallistuu EU:n työryhmätyöskentelyyn yhdessä OM:n vastuuvirkamiesten kanssa. OM:llä on päävastuu koko säädöspaketista.

Kansallinen täytäntöönpano

Kansallisen täytäntöönpanon aikataulu on vielä epävarma. Säädöspaketti edellyttää uutta lainsäädäntöä ja muutoksia erityislainsäädäntöön.

Liittykö muiden osastojen toimialaan: Tietosuoja-asetus koskee koko valtionhallintoa. Direktiiviehdotus koskee erityisesti myös rajavartio-osastoa.

Yhteyshenkilö: Ylitarkastaja Virpi Koivu, puh. 071 878 8592

PELASTUSOSASTO

Euroopan parlamentin ja neuvoston päätös unionin pelastuspalvelumekanismista (EU/2011/2079)

EU-säädöksen valmistelu

Tavoitteena on parantaa pelastuspalveluyhteistyötä ja -avunantoa suurissa hätätilanteissa sekä säätää EU:n pelastuspalveluyhteistyön rahoituksesta vuosina 2014-2020.

Komissio on tehnyt ehdotuksen päätökseksi joulukuussa 2011. Päätös on tarkoitus saattaa voimaan vuoden 2014 alusta lukien.

Eduskunnan informointi: U 22/2012

Organisointi, resurssit EU-valmistelussa: Asiaa valmistellaan pelastusosastolla, jonka edustajat osallistuvat neuvoston työryhmäkäsittelyyn.

Liittykö muiden osastojen toimialaan: Ei suoranaisesti.

Kansallinen täytäntöönpano

Ei erillistä kansallista täytäntöönpanoa.

Yhteyshenkilöt: Neuvotteleva virkamies Eero Kytömaa, puh. 071 878 8440, säädösvalmisteluavustaja Merja Hyytiäinen, puh. 071 878 8431.

MAAHANMUUTTO-OSASTO

Pitkään oleskelleita koskevan direktiivin muutos

EU-säädös

Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2011/51/EU neuvoston direktiivin 2003/109/EY muuttamisesta sen soveltamisalan laajentamiseksi koskemaan kansainvälistä suojelua saavia henkilöitä.

Pitkään oleskelleiden kolmansien maiden kansalaisten asemasta annettua neuvoston direktiiviä 2003/109/EY ei sovelleta kansainvälistä suojelua saaviin henkilöihin. Direktiivillä 2011/51/EU soveltamisalaa on laajennettu koskemaan myös heitä.

Direktiivi on annettu 11.5.2011 ja se on saatettava kansallisesti voimaan viimeistään 20.5.2013.

Kansallinen täytäntöönpano (SM02:00/2012)

Tavoite: Tehtävänä on valmistella tarvittavat ehdotukset ulkomaalaislain muuttamiseksi siten, että lain säännökset vastaavat annettua direktiiviä.

Aikataulu:

- Hanke on asetettu 17.1.2012
- Hallituksen esitys annettiin eduskunnalle 4.4.2013 (HE 29/2013)
- Lainsäädännön voimaantulo: 1.7.2013

Organisointi: Hanke toteutetaan virkatyönä maahanmuutto-osaston johdolla.

Osallisuus ja viestintä: Hankkeen valmistelun aikana on kuultu poliisiosaston, Rajavartiolaitoksen ja Maahanmuuttoviraston edustajia ja tarpeen mukaan kansalaisjärjestöjä. Tavallinen hanketiedotus.

Vaihtoehtojen ja vaikutusten arviointi: Muutoksella ei ole merkittäviä taloudellisia vaikutuksia. Vaikutukset maahanmuuttoon ovat käytännössä vähäiset.

Suhde talousarvioon: ei

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: Mahdollisesti poliisiosasto ja rajavartiolaitos.

Yhteyshenkilö: Neuvotteleva virkamies Sanna Sutter, puh. 071 878 8633

Yhdistelmä lupadirektiivi

EU-säädös

Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2011/98/EU, annettu 13 päivänä joulukuuta 2011, kolmansien maiden kansalaisille jäsenvaltion alueella oleskelua ja työsken- telyä varten myönnettävää yhdistelmä lupaa koskevasta yhden hakemuksen menettelystä sekä jäsenvaltiossa laillisesti oleskelevien kolmansista maista tulleiden työntekijöiden yhtäläisistä oikeuksista (yhdistelmä lupadirektiivi)

Direktiivin tavoitteena on antaa yleiset puitteet oikeudenmukaiselle ja oikeuksiin perustuvalle lähestymistavalle työperäisessä maahanmuutossa. Direktiivi ei puutu jäsenmaiden maahantulon edellytyksiin, vaan sen tarkoituksena on yksinkertaistaa työperäisen maahanmuuton lupaprosessia sekä kaventaa työperäisten oikeuksien eroa jäsenvaltiossa jo laillisesti asuvien kolmannen maan kansalaisten ja oman väestön välillä.

Direktiivi on annettu 13.12.2011 ja se on saatettava kansallisesti voimaan viimeistään 25.12.2013.

Kansallinen täytäntöönpano (SM011:00/2012)

Tavoite: Saatetaan sisäasiainministeriön, sosiaali- ja terveysministeriön, työ- ja elinkeinoministeriön, opetus- ja kulttuuriministeriön, valtiovarainministeriön sekä ympäristöministeriön hallinnonalan säädökset vastaamaan direktiivin sisältöä.

Organisointi: Hanke valmistellaan maahanmuutto-osastolla muuttoliikkeyksikön johdolla. Muut hankkeen valmistelijat tulevat sosiaali- ja terveysministeriöstä, työ- ja elinkeinoministeriöstä, opetus- ja kulttuuriministeriöstä, ympäristöministeriöstä, valtiovarainministeriöstä ja Maahanmuuttovirastosta.

Aikataulu:

- Hanke on asetettu 15.3.2012.

- Lausuntokierros: kesä 2013.
- Hallituksen esityksen antamisajankohta: syksy 2013.
- Voimaantulo: joulukuu 2013.

Osallisuus ja viestintä: Hanke vaikuttaa usean ministeriön toimialaan kuuluvaan lainsäädäntöön. Hankkeen valmistelijat eri ministeriöistä tapaavat säännöllisissä kokouksissa, joissa eri hallinnonalojen näkökulmia sovitetaan yhteen.

Vaikutusten ja vaihtoehtojen arviointi: Keskeiset vaikutukset ilmenevät sosiaali- ja terveysministeriön sekä työ- ja elinkeinoministeriön toimialoilla. Sisäasiainministeriön toimialalla vaikutukset ovat suhteellisen vähäiset.

Suhde talousarvioon: Ei. Lopullinen arvio on tehtävä muissa ministeriöissä.

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: ei

Yhteyshenkilö: Hallitusneuvos Eero Koskenniemi, puh. 071 878 8615

Määritelmä- ja turvapaikkamenettelydirektiivin täytäntöönpano sekä vastuunmäärittämis- ja Eurodac-asetuksista johtuva ulkomaalaislain tarkistaminen
(SM001:00/2012)

a) Määritelmädirektiivi

EU-säädös

Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi vaatimuksista kolmansien maiden kansalaisten ja kansalaisuudettomien henkilöiden määrittelemiseksi kansainvälistä suojelua saaviksi henkilöiksi, pakolaisten ja henkilöiden, jotka voivat saada toissijaista suojelua, yhdenmukaiselle asemalle sekä myönnetyn suojelun sisällölle (uudelleenlaadittu)

Direktiivi on annettu 13.12.2011 (2011/95/EU). Kansallinen täytäntöönpano tulee suorittaa viimeistään 21.12.2013.

Eduskunnan informointi: Eduskunnalle annettiin U-kirjelmä 22.12.2009 (U 88/2009).

b) Vastuunmäärittämisasetus (Dublin II)

EU-säädöksen valmistelu

Ehdotus neuvoston asetukseksi niiden perusteiden ja menettelyjen vahvistamisesta, joiden mukaisesti määritetään kolmannen maan kansalaisen johonkin jäsenvaltioon jättä-

män turvapaikkahakemuksen käsittelystä vastuussa oleva jäsenvaltio (uudelleenlaadittu)

Ehdotuksen päätavoitteena on tehostaa Dublin-järjestelmää ja parantaa järjestelmän piiriin kuuluville henkilöille myönnettävän suojelun tasoa. Tarkoituksena on lyhentää käsittelyaikoja ja säästää jäsenvaltioiden resursseja sekä pyrkiä käsittelemään paremmin tilanteita, joissa jonkin jäsenvaltion vastaanottojärjestelmään ja/tai turvapaikkamenettelyyn kohdistuu erityisiä paineita. Ehdotuksella saatetaan lisäksi vastuunmäärittämiseksi vastaamaan EU:n turvapaikkalainsäädännössä tapahtunutta kehitystä.

Komissio antoi ehdotuksen 3.12.2008 (KOM (2008) 820 lopullinen). Ehdotuksesta on päästy poliittiseen yhteisymmärrykseen ja se on tarkoitus hyväksyä kesäkuussa 2013 osana yhteisen eurooppalaisen turvapaikkajärjestelmän säädösten kokonaisuutta.

Eduskunnan informointi: U-kirjelmä on annettu eduskunnalle 26.3.2009 (U 22/2009) ja U-jatkokirjelmä 25.11.2011.

Organisointi, resurssit EU-valmistelussa: Asiaa on valmisteltu maahanmuutto-osaston kansainvälinen suojelu -yksikössä, jonka edustaja on osallistunut neuvoston alaisen työryhmän kokouksiin.

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: Poliisiosasto, rajavartio-osasto

c) Eurodac -asetus

EU-säädöksen valmistelu

Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi Eurodac-järjestelmän perustamisesta sormenjälkien vertailua varten kolmannen maan kansalaisen tai kansalaisuudettoman henkilön johonkin jäsenvaltioon jättämän kansainvälistä suojelua koskevan hakemuksen käsittelystä vastuussa olevan jäsenvaltion määrittämisperusteiden ja menettelyjen vahvistamisesta annetun asetuksen tehokkaaksi soveltamiseksi sekä jäsenvaltioiden lainvalvontaviranomaisten ja Europolin esittämiä, Eurodac-tietoihin lainvalvontatarkoituksessa tehtäviä vertailuja koskevia pyyntöjä varten ja vapauden, turvallisuuden ja oikeuden alueeseen liittyvien laaja-alaisten tietojärjestelmien operatiivisesta hallinnoinnista vastaavan viraston perustamisesta annetun asetuksen (EU) N:o 1077/2011 muuttamisesta (uudelleenlaadittu)

Ehdotuksen tarkoituksena on tehostaa vastuunmäärittämismenettelyä: mm. sormenjälkien ottamiselle asetetaan määräajat ja sormenjälkirekisteriin tallennettavia tietoja lisätään. Myös tarpeettomien tietojen poistamista edistetään. Ehdotuksella saatetaan lisäksi asetukset vastaamaan EU:n turvapaikkalainsäädännössä tapahtunutta kehitystä.

Ehdotus on annettu 30 päivänä toukokuuta 2012 (KOM(2012) 254 lopullinen)

Ehdotuksesta on päästy poliittiseen yhteisymmärrykseen ja se on tarkoitus hyväksyä kesäkuussa 2013 osana yhteisen eurooppalaisen turvapaikkajärjestelmän säädösten kokonaisuutta.

Eduskunnan informointi: U-kirjelmä liittyen komission 30 päivänä toukokuuta 2012 antamaan ehdotukseen on annettu eduskunnalle 30.8.2012.

Lisäksi U-kirjelmä liittyen aikaisempaan komission 12 päivänä joulukuuta 2008 antamaan ehdotukseen on annettu eduskunnalle 26.3.2009 (U21/2009 vp). U-kirjelmä komission muutetusta ehdotuksesta on annettu eduskunnalle 17.12.2009 (U 85/2009 vp).

Organisointi, resurssit EU-valmistelussa: Asiaa on valmisteltu kansainvälisten asioiden yksikössä, maahanmuutto-osaston kansainvälinen suojele -yksikössä ja poliisiosastolla. Kansainvälisten asioiden yksikön ja maahanmuutto-osaston edustajat ovat osallistuneet neuvoston työryhmän kokouksiin.

Liittykö muiden osastojen toimialaan: Poliisiosasto, rajavartio-osasto, kansainvälisten asioiden yksikkö

d) Turvapaikkamenettelydirektiivi

EU-säädöksen valmistelu

Ehdotus direktiiviksi pakolaisaseman myöntämisestä tai poistamista koskevissa menettelyissä jäsenvaltioissa sovellettavista vähimmäisvaatimuksista (uudelleenlaadittu)

Komissio ehdottaa voimassa olevan menettelydirektiivin säädösten täsmentämistä ja hakijoiden oikeusturvan lisäämistä.

Direktiiviehdotus on annettu 20.10.2009 (KOM (2009) 554 lopullinen). Komissio antoi 1.6.2011 uuden, muutetun ehdotuksen (KOM(2011) 319 lopullinen), jonka käsittely turvapaikkatyöryhmässä alkoi kesällä 2011. Ehdotuksesta on päästy poliittiseen yhteisymmärrykseen ja se on tarkoitus hyväksyä kesäkuussa 2013 osana yhteisen eurooppalaisen turvapaikkajärjestelmän säädösten kokonaisuutta.

Eduskunnan informointi: Eduskunnalle annettiin U-kirjelmä 22.12.2009 (U 87/2009) ja jatkokirjelmä 30.6.2011.

Organisointi, resurssit EU-valmistelussa: Asiaa valmistellaan maahanmuutto-osaston kansainvälinen suojele -yksikössä, jonka edustaja osallistuu neuvoston turvapaikkatyöryhmän kokouksiin.

Liittykö muiden osastojen toimialaan: Poliisiosasto, rajavartio-osasto

Kansallinen täytäntöönpano (a-d)

Tavoite: Hankkeen tehtävänä on selvittää määritelmä- ja turvapaikkamenettelydirektiiveistä johtuvat kansallisen lainsäädännön muutostarpeet ja valmistella tarvittavat, pääasiassa ulkomaalaislakia koskevat lainmuutosehdotukset direktiivien panemiseksi täytäntöön niille asetetuissa määräajoissa. Hankkeen yhteydessä selvitetään myös mahdolliset vastuunmäärittämis- ja Eurodac -asetuksista johtuvat ulkomaalaislain muutostarpeet ja valmistellaan niitä koskevat ehdotukset ulkomaalaislain muuttamiseksi. Hankkeen aluksi keväällä 2013 tehdään määritelmädirektiiviä koskeva selvitys. Alustavasti on arvioitavissa, että määritelmädirektiivi ei aiheuttaisi lainmuutostarpeita. Jos muutostarpeita ilmenee, tämä otetaan huomioon hankkeen aikataulussa.

Organisointi: Hanke toteutetaan virkatyönä maahanmuutto-osastolla.

Aikataulu: Hanke on asetettu ajalle 15.1.2013-31.5.2015. Hallituksen esitys annetaan syysistuntokaudella 2014.

Osallisuus, viestintä, kuuleminen: Hankkeessa on tarpeen tehdä yhteistyötä turvapaikkamenettelyssä keskeisten toimijoiden kanssa. Näitä ovat omalla hallinnonalalla poliisiosasto, rajavartio-osasto ja Maahanmuuttovirasto. Myös muita viranomaisia, ainakin oikeusministeriötä, sosiaali- ja terveysministeriötä sekä Vähemmistövaltuutettua kuullaan, samaten turvapaikanhakuprosessissa toimivia järjestöjä. Tavallinen hanketiedotus.

Vaikutusten ja vaihtoehtojen arviointi: Lainmuutostarpeet on arvioitavissa määrällään vähäisiksi. Kyse on nykyisten säännösten täsmentämisestä ja eräiden nykyisen käytäntöjen saattamisesta lain tasolle. Turvapaikkamenettelydirektiivi ja vastuunmäärittämisasetus voivat edellyttää lisäresursseja turvapaikkatutkintaan ja päätöksentekoon sekä muutoksenhakuvaiheeseen.

Suhde talousarvioon: Mahdollisesti. Lopullinen arvio on tehtävissä vasta kun säädösten sisällöstä on sovittu.

Liittykö muiden osastojen toimialaan: Poliisiosasto, rajavartio-osasto, kansainvälisten asioiden yksikkö.

Yhteyshenkilö: Neuvotteleva virkamies Sanna Sutter, puh. 071 878 8633, säädösvalmisteluavustaja Minnamari Piipponen, puh. 071 878 8611.

Vastaanottodirektiivi

EU-säädöksen valmistelu

Ehdotus direktiiviksi turvapaikanhakijoiden vastaanottoa jäsenvaltioissa koskevista vaatimuksista (uudelleenlaadittu)

Ehdotuksen tavoitteena on varmistaa entistä korkeatasoisemmat vaatimukset kansainvälistä suojelua tarvitsevien henkilöiden kohtelulle ja vähentää turvapaikanhakijoiden liikkumista jäsenvaltiosta toiseen. Ehdotuksella pyritään lisäksi määrittelemään vas-

taanottodirektiivin soveltamisala selkeästi, helpottamaan turvapaikanhakijoiden pääsyä työmarkkinoille ja varmistamaan riittävät vastaanotto-olosuhteet sekä muita heikommassa asemassa olevien henkilöryhmien tarpeiden huomioon ottaminen. Lisäksi varmistetaan säilöönoton rajoittaminen poikkeustapauksiin ja lujitetaan säilöön otettujen turvapaikanhakijoiden oikeusturvaa.

Komissio antoi ehdotuksen 3.12.2008 (KOM (2008) 815 lopullinen). Komissio antoi 1.6.2011 uuden, muutetun ehdotuksen (KOM(2011) 320 lopullinen), jonka käsittely turvapaikkatyöryhmässä alkoi kesällä 2011. Neuvosto ja Euroopan parlamentti pääsivät direktiivistä yhteisymmärrykseen heinäkuussa 2012 ja se on tarkoitus hyväksyä kesäkuussa 2013 osana yhteisen eurooppalaisen turvapaikkajärjestelmän säädösten kokonaisuutta.

Eduskunnan informointi: U-kirjelmä on annettu eduskunnalle 26.3.2009 (U 23/2009 vp) ja U-jatkokirjelmä 30.6.2011.

Organisointi, resurssit EU-valmistelussa: Asiaa on valmisteltu maahanmuutto-osaston kansainvälinen suojelu -yksikössä, jonka edustaja on osallistunut neuvoston alaisen työryhmän kokouksiin.

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: Poliisiosasto (säilöön ottaminen)

Kansallinen täytäntöönpano

Tavoite: Tehtävänä on valmistella tarvittavat ehdotukset ulkomaalaislain ja kansainvälistä suojelua hakevan vastaanotosta annetun lain muuttamiseksi siten, että lain säännökset vastaavat annettua direktiiviä. Direktiivin säilöönottoperusteita, säilöönotto-olosuhteita ja säilöön otetuille turvapaikanhakijoille myönnettäviä takeita koskevat muutosehdotukset valmistellaan ulkomaalaisten säilöön ottamista koskevan hankkeen (SM072:00/2011) yhteydessä.

Aikataulu:

- Hankkeen asettaminen vuonna 2013
- Hallituksen esitys eduskunnalle vuonna 2014
- Voimaantulo vuonna 2015.

Organisointi: Hanke valmistellaan maahanmuutto-osastolla kansainvälinen suojelu -yksikön johdolla.

Osallisuus ja viestintä: Hankkeessa on tarpeen tehdä yhteistyötä oman hallinnon alan sidosryhmien, kuten poliisiosaston, rajavartiolaitos-osaston ja Maahanmuuttoviraston sekä oikeusministeriön, opetus- ja kulttuuriministeriön, sosiaali- ja terveysministeriön, työ- ja elinkeinoministeriön ja vähemmistövaltuutetun toimiston, vastaanottokeskusten ja järjestöjen kanssa. Tavallinen hanketiedotus.

Vaikutusten ja vaihtoehtojen arviointi: Direktiivin muutos tuo joitakin uusia elementtejä vastaanotto-olosuhteisiin Suomessa. Kyse on nykyisten, esimerkiksi yksin tulleita alaikäisiä ja muita erityisiä vastaanottotarpeita omaavia turvapaikanhakijoita koskevien säännösten täsmentämisestä.

Suhde talousarvioon: Ei.

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: poliisiosasto ja rajavartiolaitos.

Yhteyshenkilö: Ylitarkastaja Salla Konsti, puh. 071 878 8628.

Kausityöntekijädirektiivi

EU-säädöksen valmistelu

Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi kolmansien maiden kansalaisten maahanmuuttoa ja oleskelun edellytyksistä kausityötä varten

Tavoitteena on nopeutetun maahanpääsymenettelyn luominen kolmansista maista tuleville kausityöntekijöille sekä kausityöntekijöiden maassa oleskelun edellytysten ja heidän oikeuksiensa määrittäminen.

Ehdotus on annettu 13.7.2010 (KOM(2010) 379 lopullinen). Neuvoston, komission ja parlamentin väliset kolmikantaneuvottelut ovat parhaillaan käynnissä.

Eduskunnan informointi: U-kirjelmä on annettu eduskunnalle 7.10.2010 (U 33/2010 vp), viimeisin jatkokirjelmä 3.12.2012.

Organisointi, resurssit EU-valmistelussa: Asian valmistelu- ja koordinoitavastuu on maahanmuutto-osastolla, mutta ongelmallisimmat sisältökysymykset liittyvät työ- ja elinkeinoministeriön ja sosiaali- ja terveysministeriön toimialaan. Viisumikysymysten vuoksi myös ulkoasiainministeriö osallistuu hankkeeseen. Direktiivi edellyttää laajalajuutensa vuoksi tavanomaista laajempaa ja työlämpää yhteensovittamista. Useat kysymykset edellyttävät kolmikantavalmistelua. Parlamenttivaikuttaminen edellyttää huomattavaa panosta.

Kansallinen täytäntöönpano

Tavoite: Saattaa direktiivi kansallisesti voimaan

Aikataulu: Direktiivi hyväksyttäneen vuonna 2013. Kansallisen täytäntöönpanon määräaika tämän jälkeen on kolme vuotta. Direktiivi on pantava täytäntöön aikaisintaan vuoden 2016 aikana.

- Hankkeen asettaminen vuonna 2014
- Esitys eduskunnalle syysistuntokaudella 2016

- Voimaantulo 1.1.2017

Organisointi: Direktiivin edellyttämä kannanmuodostus ja myöhemmin täytäntöönpano valmistellaan yhdessä ulkoasiainministeriön, työ- ja elinkeinoministeriön ja sosiaali- ja terveysministeriön kanssa.

Osallisuus ja viestintä: Työmarkkinaosapuolet ovat olleet hyvin aktiivisia. Useat kysymykset ovat sellaisia, että niitä on perinteisesti valmisteltu kolmikantakokoonpanossa.

Vaikutusten ja vaihtoehtojen arviointi: Vaikutukset kohdistuvat alustavan arvion mukaan sisäasiainministeriön, ulkoasiainministeriön, työ- ja elinkeinoministeriön sekä sosiaali- ja terveysministeriöiden toimialaan kuuluvaan lainsäädäntöön. Direktiivin keskeinen vaikutus liittyy sen sisältämään yhdenvertaisen kohtelun vaatimukseen, jonka sovittaminen yhteen Suomen asumisperusteisen sosiaaliturvajärjestelmän kanssa ei ole mahdollista. Ongelma saatetaan ratkaista esimerkiksi muuttamalla sosiaali- ja terveysministeriön toimialaan kuuluvaa lainsäädäntöä niin, että kausityöntekijän sairaanhoidosta aiheutuvat kustannukset siirretään työskentelypaikkakunnan sijasta valtion korvattavaksi.

Suhde talousarvioon: ei

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: ei.

Yhteyshenkilö: Erityisasiantuntija Harri Sivula puh. 071 878 8623

Yritysten sisällä siirtyviä henkilöitä koskeva direktiivi

EU-säädöksen valmistelu

Ehdotus direktiiviksi kolmansien maiden kansalaisten maahantulon ja oleskelun edellytyksistä yrityksen sisäisen siirron yhteydessä

Ehdotuksen tavoitteena on selkeyttää ja yhtenäistää yritysten sisällä siirtyviä henkilöitä koskevia lupamenettelyjä. Direktiiviehdotus on annettu 13.7.2010, KOM (2010) 378.

Eduskunnan informointi: U-kirjelmä on annettu eduskunnalle 14.10.2010 (U 36/2010vp) ja jatkokirjelmä 11.1.2012.

Organisointi, resurssit EU-valmistelussa: Asian valmistelu- ja koordinaatiovastuu on maahanmuutto-osastolla. Direktiivi edellyttää tavanomaista laajempaa yhteensovittamista.

Kansallinen täytäntöönpano

Tavoite: Saattaa direktiivi kansallisesti voimaan.

Aikataulu: Direktiivi hyväksyttäneen vuoden 2013 aikana. Kansallisen täytäntöönpanon määräaika tämän jälkeen on kolme vuotta. Direktiivi on pantava täytäntöön vuoden 2016 aikana.

- Hankkeen asettaminen 2014
- Hallituksen esitys eduskunnalle syysistuntokaudella 2016
- Voimaantulo 1.1.2017

Organisointi: Sovitaan muiden ministeriöiden (ulkoasiainministeriö, työ- ja elinkeino- ministeriö, sosiaali- ja terveysministeriö) kanssa.

Osallisuus ja viestintä: Työmarkkinaosapuolten osallisuus valmistelussa on tarpeen.

Vaikutusten ja vaihtoehtojen arviointi: Vaikutukset kohdistuvat alustavan arvion mukaan sisäasiainministeriön lisäksi ulkoasiainministeriön, työ- ja elinkeinoministeriön ja sosiaali- ja terveysministeriön toimialaan kuuluvaan lainsäädäntöön.

Suhde talousarvioon: ei

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: ei.

Yhteyshenkilöt: Ylitarkastaja Mirkka Mykkänen, puh. 071 878 8618 ja erityisasiantun-
tija Harri Sivula puh. 071 878 8623.

Kolmansien maiden kansalaisten maahantulo tutkimusta, opiskelua, opiskelija- vaihtoa, palkallista ja palkatonta harjoittelua, vapaaehtoistyötä ja au pairina työs- kentelyä varten

EU-säädöksen valmistelu

Tarkoituksena on jatkaa säännösten harmonisointia. Aikaisemmin annetut opiskelija- ja tutkijadirektiivit on laadittu uudelleen ja samassa yhteydessä säädetään otsikossa mainittujen muiden ryhmien maahantulosta ja maassa oleskelusta. Komission ehdotus on annettu 25.3.2013.

Eduskunnan informointi: U-kirjelmä on annettu 25.4.2013 (U 19/2013).

Organisointi, resurssit: Valmistelu- ja koordinoituvastuu on maahanmuutto-osastolla, mutta sisältökysymykset liittyvät vahvasti työ- ja elinkeinoministeriön, sosiaali- ja terveysministeriön sekä opetus- ja kulttuuriministeriön toimialoihin.

Kansallinen täytäntöönpano

Säädös valmistuu aikaisintaan 2013, kansallinen täytäntöönpano aikaisintaan 2015.

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: Ei.

Yhteyshenkilö: Ylitarkastaja Jarmo Tiukkanen, puh. 071 878 8606

RAJAVARTIO-OSASTO

Schengenin rajasäännösten muutos (SBC-asetus)

(EU/2011/0837)

EU-säädöksen valmistelu

Ehdotuksen tarkoituksena on selventää nykyistä asetusta ja poistaa eräitä sen tulkinnanvaraisuuksia ja siten joustavoittaa ja nopeuttaa rajatarkastuksia. Ehdotetut muutokset ovat luonteeltaan teknisiä. Lisäksi esitetään maantieliikenteen yhteisiä rajatarkastuksia koskevia kolmansien maiden kanssa tehtäviä sopimuksia koskevaa sääntelyä. KOM(2011) 118, 10.3.2011

Käsittely neuvoston työryhmässä on päättynyt ja neuvottelut Euroopan parlamentin kanssa ovat käynnissä. Asetuksen arvioidaan tulevan voimaan vuoden 2013 kesällä.

Eduskunnan informointi: U 15/2011 vp, 1.6.2011

Organisointi, resurssit EU-valmistelussa: Asiaa valmistellaan rajavartio-osastolla, jonka edustajat osallistuvat neuvoston työryhmäkäsittelyyn. Tarvittaessa ulkoasiainministeriö ja oikeusministeriö osallistuvat kannanmuodostukseen.

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: Maahanmuutto-osasto

Kansallinen täytäntöönpano

Asetus ei edellytä kansallisia lainsäädäntötoimia.

Yhteyshenkilöt: Rajaturvallisuusasiantuntija Matti Sarasmaa, puh. 071 872 1132, lainsäädäntöneuvos Jaana Heikkinen puh. 071 872 1602

Euroopan rajojenvalvontajärjestelmää koskeva asetusta (Eurosur)

(EU/2011/2047)

EU-säädöksen valmistelu

Säädöspohja jo käynnissä olevalle järjestelmähankkeelle, jonka tarkoituksena on EU-jäsenmaiden rajojen valvontaan liittyvän yhteistyön ja tietojen vaihdon tehostaminen sekä tilannekuvan parantaminen. KOM(2011) 873, 12.12.2011.

Ehdotuksen käsittely neuvostossa on päättynyt ja neuvottelut EP:n kanssa ovat käynnissä. Asetuksen arvioidaan tulevan voimaan vuoden 2013 syksyllä.

Eduskunnan informointi: U 12/2012 vp, 1.3.2012

Organisointi, resurssit EU-valmistelussa: Asia valmistellaan rajavartio-osastolla, jonka edustajat osallistuvat neuvoston työryhmätyöskentelyyn. Tarvittaessa poliisiosasto ja oikeusministeriö osallistuvat kannanmuodostukseen.

Kansallinen täytäntöönpano

Jäsenmaat aloittavat asetuksen soveltamisen asteittain loppuvuodesta 2013 alkaen. Suomi ottaa järjestelmän käyttöön loppuvuodesta 2013 ja kansallinen täytäntöönpano on jo käynnissä. Asetus ei edellytä kansallisia lainsäädäntötoimia.

Liittykö muiden osastojen toimialaan: Poliisiosasto

Yhteyshenkilöt: Rajaturvallisuusasiantuntija Matti Sarasmaa, puh. 071 872 1132

Älykkäät rajat (Smart borders) -hanke

a) Eurooppalaisen rajanylitystietojärjestelmän (EES) luominen, asetus (EU/2013/710)

EU-säädöksen valmistelu

Tavoite: Tavoitteena on luoda säädöspohja ns. Euroopan rajanylitystietojärjestelmän (Entry/Exit, EES) tekniselle toteutukselle ja käytölle. Rajanylitystietojärjestelmään tultaisiin rekisteröimään kolmansien maiden kansalaisten rajanylitystietoja.

Aikataulu: Ehdotus on annettu 28.2.2013 (KOM(2013) 95 lopullinen). Käsittely neuvostossa on alkanut huhtikuussa 2013.

Eduskunnan informointi: U 18/2013 vp, 25.4.2013

Organisointi, resurssit: Asia valmistellaan rajavartio-osastolla, jonka edustajat osallistuvat neuvoston työryhmätyöskentelyyn. Asia valmistellaan yhteistyössä maahanmuutto-osaston ja poliisiosaston kanssa. Valmisteluun osallistuvat myös ulkoasiainministeriö ja oikeusministeriö.

Kansallinen täytäntöönpano

Tavoite: Saattaa voimaan mahdolliset asetuksesta aiheutuvat kansallisten säännösten muutokset.

Aikataulu: Asetus hyväksyttäneen aikaisintaan vuonna 2014.

Hanke käynnistyy heti, kun neuvosto ja Euroopan parlamentti ovat päässeet asetuksen sisällöstä yhteisymmärrykseen.

- Hankkeen asettaminen: arvio 2014 - 2015
- Hallituksen esitys eduskunnalle: 2015 - 2016
- Voimaantulo: arvio 2017 - 2018

Organisointi: Mahdolliset rajavartiolainsäädännön muutokset valmistellaan virkatyönä rajavartio-osastolla. Samassa hankkeessa on tarkoituksenmukaista valmistella mahdolliset lainsäädäntömuutokset myös RTP-asetukseen ja SBC-asetuksen muutokseen liittyen.

Osallisuus ja viestintä: Hankkeessa on tarpeen tehdä yhteistyötä oman hallinnon alan sidosryhmien, kuten poliisiosaston ja maahanmuutto-osaston kanssa. Tavallinen hanke-tiedotus.

Vaihtoehtojen ja vaikutusten arviointi: Mahdolliset rajavartiolainsäädännön muutostarpeet on arvioitavissa määrältään hyvin vähäisiksi. Taloudellisia vaikutuksia ei todennäköisesti ole.

Suhde hallitusohjelmaan: ei

Suhde talousarvioon: ei.

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: Maahanmuutto-osasto, poliisiosasto

Yhteyshenkilöt: Rajaturvallisuusasiantuntija Tom Hanén, puh. 071 872 1132 (1.9.2013 alkaen rajaturvallisuusasiantuntija Vesa Blomqvist), lainsäädäntöneuvos Jaana Heikkinen puh. 071 872 1602

b) Luotettavien matkustajien ohjelmaa koskeva asetusta (Registered Travellers Programme, RTP)
(EU/2013/718)

EU-säädöksen valmistelu

Tavoite: Säännöllisesti rajan ylittävien kolmansien maiden kansalaisten rajanylitysten helpottaminen säännösten puitteissa luotavan uuden mekanismin avulla.

Aikataulu: Ehdotus on annettu 28.2.2013 (KOM(2013) 97 lopullinen). Käsittely neuvostossa on alkanut huhtikuussa 2013.

Eduskunnan informointi: U 18/2013 vp, 25.4.2013

Organisointi, resurssit: Asia valmistellaan rajavartio-osastolla, jonka edustajat osallistuvat neuvoston työryhmätyöskentelyyn. Asia valmistellaan yhteistyössä poliisiosaston kanssa. Valmisteluun osallistuvat myös ulkoasiainministeriö ja oikeusministeriö.

Kansallinen täytäntöönpano: Samassa hankkeessa EES-asetuksen kanssa.

Liittykö muiden osastojen toimialaan: maahanmuutto-osasto ja poliisiosasto

Yhteyshenkilöt: Rajaturvallisuusasiantuntija Tom Hanén puh. 071 872 1132 (1.9.2013 alkaen rajavallisuusasiantuntija Vesa Blomqvist), lainsäädäntöneuvos Jaana Heikkinen puh. 071 872 1602

c) Schengenin rajasäännösten muutos (SBC-asetus)
(EU/2013/709)

EU-säädöksen valmistelu

Tavoite: Asetukseen sisällytettäisiin EES- ja RTP -ehdotuksista johtuvat muutokset.

Aikataulu: Ehdotus on annettu 28.2.2013 (KOM(2013) 96 lopullinen). Käsittely neuvostossa on alkanut huhtikuussa 2013.

Eduskunnan informointi: U 18/2013 vp, 25.4.2013

Organisointi, resurssit: Asia valmistellaan rajavartio-osastolla, jonka edustajat osallistuvat neuvoston työryhmätyöskentelyyn. Asia valmistellaan yhteistyössä poliisiosaston ja maahanmuutto-osaston kanssa. Valmisteluun osallistuvat myös ulkoasiainministeriö ja oikeusministeriö.

Kansallinen täytäntöönpano: Samassa hankkeessa EES- ja RTP -asetusten kanssa.

Liittykö muiden osastojen toimialaan: maahanmuutto-osasto ja poliisiosasto

Yhteyshenkilöt: Rajaturvallisuusasiantuntija Tom Hanén puh. 071 872 1132, lainsäädäntöneuvos Jaana Heikkinen puh. 071 872 1602

Frontexin merioperaatioita koskeva säännöstö, asetus

(EU/2013/888)

EU-säädöksen valmistelu

Tavoite: Asetuksella vahvistettaisiin säännöt EU:n rajaturvallisuusviraston Frontexin koordinoiman operatiivisen yhteistyön puitteissa suoritettavaa ulkoisten merirajojen vartiointia varten. Säännöt koskisivat erityisesti pysäytettyjen tai pelastettujen henkilöiden maihin laskemista ottaen huomioon perusoikeuksien suojelun ja palauttamiskiellon periaatteen.

Aikataulu: Ehdotus on annettu 12.4.2013 (KOM(2013) 197 lopullinen). Käsittely neuvostossa ei ole vielä alkanut.

Eduskunnan informointi: U-kirjelmä on valmisteilla.

Organisointi, resurssit: Asia valmistellaan rajavartio-osastolla, jonka edustajat osallistuvat neuvoston työryhmätyöskentelyyn. Asia valmistellaan yhteistyössä maahanmuutto-osaston ja poliisiosaston kanssa. Valmisteluun osallistuvat myös ulkoasiainministeriö ja liikenne- ja viestintäministeriö.

Kansallinen täytäntöönpano: ei erillistä kansallista täytäntöönpanoa

Yhteyshenkilöt: Rajaturvallisuusasiantuntija Tom Hanén puh. 071 872 1132, lainsäädäntöneuvos Jaana Heikkinen puh. 071 872 1602

KANSAINVÄLISTEN ASIOIDEN YKSIKKÖ

Arviointiasetus

EU-säädöksen valmistelu:

Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi arviointimekanismin perustamisesta Schengenin säännöstön soveltamisen varmistamista varten

Tavoitteena on säätää uudesta Schengenin arviointimekanismista, jolla pyritään varmistamaan Schengenin säännöstön avoin, tehokas ja johdonmukainen täytäntöönpano. Lisäksi säädöksessä otetaan huomioon oikeustilassa tapahtuneet muutokset sen jälkeen, kun Schengenin säännöstö sisällytettiin osaksi Euroopan unionia.

Komissio on syyskuussa 2011 antanut lainsäädäntöehdotuspaketin, johon sisältyy tiedonanto ja muutettu arviointiasetusehdotus (ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi arviointi- ja valvontamekanismin perustamisesta Schengenin säännöstön soveltamisen varmistamista varten) sekä asetusehdotus Schengenin rajasäännöstön

muuttamisesta (ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi asetuksen (EY) N:o 562/2006 muuttamisesta rajavalvonnan väliaikaista palauttamista sisärajoille poikkeuksellisissa olosuhteissa koskevien yhteisten sääntöjen vahvistamiseksi).

Aikataulu: Säädösehdotuksesta on keskusteltu työryhmätasolla kevästä 2009 alkaen. Keskusteluissa päätettiin syksyllä 2009 jäädä odottamaan komission uutta ehdotusta. Komissio on antanut uuden ehdotuksen syksyllä 2010. Ehdotusta on käsitelty työryhmätasolla loppuvuoden 2010 ja alkuvuoden 2011 aikana. Komission uutta lainsäädäntöehdotuspakettia on käsitelty työryhmätasolla syksystä 2011 alkaen. Käsitely työryhmätasolla on saatu päätökseen, ja neuvottelut Euroopan parlamentin kanssa ovat käynnissä. Asetus tultaneen hyväksymään syksyn 2013 aikana.

Eduskunnan informointi: U-kirjelmä annettiin eduskunnalle 20.5.2009 (U 40/2009 vp). Komission syksyllä 2011 antamasta lainsäädäntöehdotuspaketista on annettu eduskunnalle U-jatkokirjelmä 2.11.2011.

Organisointi, resurssit EU-valmistelussa: Suomen kantojen koordinointi on sisäasiainministeriön kansainvälisten asioiden yksikön vastuulla. Kyseessä on horisontaalinen lainsäädäntöehdotuspaketti, jossa on sovitettava yhteen sisäasiainministeriön osastojen (poliisi-, rajavartio- ja maahanmuutto-osasto) sekä ulkoasiainministeriön ja oikeusministeriön kannat. Työryhmään osallistuu kaksi virkamiestä sisäasiainministeriöstä.

Liittykö muiden osastojen toimialaan: Liittyy poliisi-, rajavartio- ja maahanmuutto-osastojen toimialaan ja sisäasiainministeriön alaisen hallinnon toimialaan ja ulkoasiainministeriön, oikeusministeriön sekä valtiovarainministeriön ja tullin toimialaan.

Kansallinen täytäntöönpano:

Arviointiasetus ei edellytä kansallisia lainsäädäntötoimia, mutta Schengenin rajasääntöjen muuttaminen saattaa aiheuttaa kansallisen lainsäädännön muutostarpeita.

Yhteyshenkilö: Ylitarkastaja Päivi Pietarinen puh. 071 878 8257.

EU:n rahoituskautta 2014-2020 koskeva säädöshanke

EU-säädöksen valmistelu

EU:n rahoituskautta 2014-2020 koskevat säädösehdotukset maahanmuutto- ja sisäasioiden alalla:

- Turvapaikka- ja maahanmuuttorahastoa koskeva asetusehdotus (KOM (2011) 751 lopullinen)

- Sisäisen turvallisuuden rahaston ulkorajojen ja viisumipolitiikan rahoitusvälinettä koskeva asetusehdotus (KOM (2011) 750 lopullinen)
- Sisäisen turvallisuuden rahaston poliisiyhteistyön, rikosten ehkäisemisen ja torjumisen sekä kriisinhallinnan rahoitusvälinettä koskeva asetusehdotus (KOM (2011) 753 lopullinen)
- Rahastojen yleisiä säännöksiä koskeva asetusehdotus (KOM (2011) 752 lopullinen)

Aikataulu: Komissio antoi marraskuussa 2011 sisäasioiden rahoitusta kaudella 2014-2020 koskevat asetusehdotukset.

Asetusehdotuksia käsiteltiin neuvoston oikeus- ja sisäasioiden rahoitusta käsittelevässä ad hoc-työryhmässä vuoden 2012 aikana. Vuoden 2013 alkupuolella käydään neuvotte-
lut Euroopan parlamentin kanssa. Säädösehdotukset on tarkoitus hyväksyä vuoden 2013 loppuun mennessä.

Organisointi: Sisäasiainministeriön kansainvälisten asioiden yksikkö koordinoi ehdotuksen kansallista valmistelua. Kyseessä on horisontaalinen hanke, jossa on sovittava yhteen sisäasiainministeriön osastojen (poliisi-, rajavartio-, maahanmuutto- ja pelastusosasto) sekä ulkoasiainministeriön, valtiovarainministeriön, työ- ja elinkeinoministeriön ja oikeusministeriön kannat.

Eduskunnan informointi: Asetusehdotuksista on annettu valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle 23.2.2012. Tarvittaessa eduskunnalle annetaan jatkokirjelmä.

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: Liittyy poliisi-, rajavartio-, maahanmuutto- ja pelastusosastojen toimialaan ja sisäasiainministeriön alaisen hallinnon toimialaan.

Yhteyshenkilö: Ylitarkastaja Pauliina Eskola puh. 071 878 8263.

Yhteinen ehdotus neuvoston päätökseksi yhteisvastuulausekkeen täytäntöönpanojärjestelyistä unionissa

EU-säädöksen valmistelu

Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 222 artiklaan sisällytettiin uutena määräyksenä yhteisvastuulauseke. Tämän määräyksen perusteella unioni ja sen jäsenvaltiot toimivat yhdessä yhteisvastuun hengessä, jos jäsenvaltio joutuu terrori-iskun taikka luonnon tai ihmisen aiheuttaman suuronnettomuuden kohteeksi. Tämän yhteisvastuulausekkeen täytäntöönpanemiseksi unionitasolla komissio ja EU:n korkea edustaja antoivat yhteisen ehdotuksen neuvoston päätökseksi.

Aikataulu: Säädösehdotuksen käsittelyä varten perustettiin ns. puheenjohtajan ystävät - tukiryhmä, jonka mandaatti kestää vuoden 2013 loppuun. Irlannin puheenjohtajuuskau-

della tukiryhmä kokoontuu kolme kertaa. Neuvottelujen edistymisestä raportoidaan yleisten asioiden neuvostolle kesäkuussa 2013.

Eduskunnan informointi: E-kirjelmä annettiin eduskunnalle 19.2.2013 (E 12/2013 vp).

Organisointi, resurssit EU-valmistelussa: Suomen kantojen koordinointi on sisäasiainministeriön kansainvälisten asioiden yksikön vastuulla. Kyseessä on horisontaalinen lainsäädäntöehdotus, jossa on sovittava yhteen sisäasiainministeriön osastojen (poliisi-, rajavartio- ja pelastusosasto) sekä ulkoasiainministeriön ja puolustusministeriön kannat. Puheenjohtajan tukiryhmään osallistuu yksi virkamies sisäasiainministeriöstä.

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: Liittyy sisäasiainministeriön osastojen (poliisi-, rajavartio- ja pelastusosasto) toimialaan sekä ulkoasiainministeriön ja puolustusministeriön toimialaan.

Kansallinen täytäntöönpano:

Ehdotettu päätös ei edellytä muutoksia kansalliseen lainsäädäntöön.

Yhteyshenkilö: Ylitarkastaja Johanna Puiro, puh 071 878 8254

1.3. Kansainväliset sopimukset

PELASTUSOSASTO

Suomen ja Viron välisen yhteistyötä pelastuspalvelussa koskevan sopimuksen saattaminen ajan tasalle
(SM079:00/2009)

Sopimuksen valmistelu

Suomen ja Viron välillä 26.6.1995 allekirjoitettu sopimus (SopS 53 - 54/1996) uusitaan muun muassa EU-jäsenyyden edellyttämällä tarkistuksilla.

Organisointi: Sopimusta valmistellaan virkatyönä neuvotellen tekstistä Viron sisäasiainministeriön edustajien kanssa. Asianomaisilta ministeriöiltä hankitaan lausunnot.

Aikataulu: Asia on tullut vireille Viron Pelastusviraston aloitteesta. Vastuulliseksi tahoksi Virossa on sittemmin tullut sisäasiainministeriö. Uuden sopimuksen allekirjoittaminen ja voimaan saattaminen vuonna 2013.

Liittykö muiden osastojen toimialaan: Rajan ylittämiseen liittyvien menettelytapojen osalta asia koskee Rajavartiolaitosta sekä kansainvälisen juridiikan ja menettelytapojen osalta ministeriön kansainvälisten asioiden yksikköä. Sopimuksella on liittymäkohtia useiden ministeriöiden toimialaan kuuluviin kysymyksiin. Sopimuksen ulkopuolelle rajataan EU:n toimivaltaan kuuluvat, erityisesti rajan ylittämiseen ja tullimaksuihin liittyvät asiat.

Kansallinen voimaansaattaminen

Aikataulu: Suomen osalta voimaan saattaminen pyritään toteuttamaan vuonna 2013.

Yhteyshenkilöt: Kansainvälisten asioiden johtaja Tiina Peltola-Lampi, puh. 071 878 8444 ja pelastusylitarkastaja Ilpo Helismaa, puh. 071 878 88452, säädösvalmisteluavustaja Merja Hyytiäinen, puh. 071 87 88431.

MAAHANMUUTTO-OSASTO

Takaisinottosopimus Kosovon kanssa

Sopimus

Takaisinottosopimuksen tavoitteena on helpottaa käytännön järjestelyjä laittomasti maassa oleskelevien henkilöiden palauttamisasioissa. Sopimuksessa määritellään säännöt takaisinottoa koskevista edellytyksistä ja menettelyistä, joilla laittomasti oleskeleva voidaan siirtää toiseen sopimusvaltioon.

Sopimus on allekirjoitettu 29.11.2011.

Kansallinen voimaansaattaminen

(SM020:00/2011)

Tavoite: Saattaa sopimus kansallisesti voimaan.

Organisointi: Keskeiset viranomaistahot ovat poliisiosasto, rajavartiolaitos, Poliisihallitus, kansainvälisten asioiden yksikkö ja ulkoasiainministeriö.

Aikataulu:

- Lausuntokierros kevät 2012.
- Hallituksen esitys on annettu eduskunnalle 20.12.2012 (HE 187/2012). Eduskunnan vastaus EV 49/2013. Sopimus on hyväksytty ja laki vahvistettu 17.5.2013.
- Voimaan 2013.

Osallisuus, viestintä, kuuleminen: Keskeiset sidosryhmät mukana neuvotteluissa.

Vaikutusten ja vaihtoehtojen arviointi: Vaikutukset kohdistuvat viranomaisten väliin menettelyihin.

Suhde talousarvioon: ei

Yhteyshenkilö: Hallitusneuvos Eero Koskenniemi, puh. 071 878 8615

Suomen ja Uuden-Seelannin välinen järjestely koskien maiden välistä työlomajärjestelmää (sopimuksen muutos)

Sopimuksen valmistelu

Tavoitteena on valmistella ja koordinoida Suomen ja Uuden-Seelannin välisen työlomajärjestelyjä koskevan sopimuksen muuttaminen. Neuvotteluvaihe on lopuillaan.

Organisointi, resurssit sopimusneuvotteluissa: Työ tehdään virkatyönä tiimityönä yhteistyössä ministeriön kansainvälisten asioiden yksikön kanssa.

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: Ministeriön kansainvälisten asioiden yksikkö

Kansallinen voimaansaattaminen
(SM068:00/2009)

Tavoite: Saattaa sopimusmuutos kansallisesti voimaan.

Organisointi: Hanke toteutetaan virkatyönä kansainvälisten asioiden yksikön ja maa-hanmuutto-osaston yhteistyönä.

Aikataulu:

- Sopimuksen allekirjoitus syksyllä 2013.
- Hallituksen esitys eduskunnalle syysistuntokaudella 2013.
- Sopimus voimaan 2014.

Osallisuus, viestintä, kuuleminen: Sopimus liittyy välillisesti työ- ja elinkeinoministeriön sekä opetus- ja kulttuuriministeriön toimialaan.

Vaikutusten ja vaihtoehtojen arviointi: Vaikutusten ei oleteta olevan kovin merkittäviä.

Suhde talousarvioon: ei

Yhteyshenkilö: Hallitusneuvos Eero Koskenniemi, puh. 071 878 8615.

Työlomajärjestely Kanadan kanssa

Sopimuksen valmistelu

Kanadalla on tällä hetkellä työlomajärjestelysopimuksia 20 maan kanssa, joista 13 on EU –maita, ja 10 sopimusta on neuvotteluvaiheessa. Pohjoismaista ainoastaan Suomella ja Islannilla ei ole virallista sopimusta. Vuonna 2009 Kanada solmi sopimuksia mm. Viron, Hong Kongin, Liettuan, Slovenian ja Espanjan kanssa. Ohjelmakategorioita on kolme ja mahdollinen sopimus Suomen kanssa voisi sisältää kaikkia tai valittuja kategorioita: *Working Holiday* (suunnattu 18-35 vuotiaille, jotka haluavat matkustaa toisessa maassa ja täydentää matkavarojaan tilapäisellä keikkatyöllä, useimmiten low skill -työpaikoissa), *Young Professional/Young Worker Opportunities* (tarkoitettu 18-35 vuotiaille nuorille, jotka haluavat saada opintoihinsa tai uraansa liittyvää ammatillista työkokemusta ulkomailla) ja *International Co-operative Education* (ohjelma tarkoitettu pääsääntöisesti opiskelijoille, joiden tutkinto vaatii alan työharjoitteluosuuden).

Aikataulu: Sopimusneuvottelut on keskeytetty Kanadan pyynnöstä. Kanada on uudelleenarvioimassa työlomajärjestelyjään ja on ilmoittanut, että se palaa neuvotteluihin kun arviointi on suoritettu. Toistaiseksi ei ole tiedossa, milloin arviointi valmistuu.

Organisointi: Keskeiset viranomaistahot ovat Maahanmuuttovirasto, poliisi, rajavartiolaitos, kansainvälisten asioiden yksikkö, ulkoasiainministeriö sekä opetus- ja kulttuuriministeriö.

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: Poliisiosasto, rajavartiolaitos, kansainvälisten asioiden yksikkö.

Kansallinen voimaansaattaminen
(SM063:00/2010)

Tavoite: Saattaa sopimus kansallisesti voimaan.

Organisointi: Työ tehdään virkatyönä maahanmuutto-osastolla yhteistyössä kansainvälisten asioiden yksikön kanssa.

Aikataulu:

- Sopimuksen allekirjoitus mahdollisesti keväällä 2014.
- Hallituksen esitys syksyllä 2014
- Voimaan alkuvuonna 2015.

Osallisuus, viestintä, kuuleminen: Sidosryhmiä (OKM, STM, TEM, CIMO jne.) kuullaan neuvottelujen aikana ja HE-lausuntokierroksella.

Vaikutusten ja vaihtoehtojen arviointi: Vaikutukset kohdistuvat nuoriin ihmisiin, jotka haluavat liikkua Kanadan ja Suomen välillä. Määrät eivät muodostune merkittäviksi, joten vaikutukset ovat vähäiset.

Suhde talousarvioon: ei

Yhteyshenkilö: Hallitusneuvos Eero Koskenniemi, puh. 071 878 8615

2. LÄHIAIKOINA (VUONNA 2013) KÄYNNISTYVÄT ESISELVI- TYKSET JA SÄÄDÖSHANKKEET

2.1. Lähiaikoina käynnistyvät kansalliset hankkeet

POLIISIOSASTO

Rahanpesulainsäädännön muutostarpeet (HO)

Tavoite: Rahanpesun ja terrorismin estämisestä ja selvittämisestä annetun lain ajantasaistaminen. Arvioidaan mm. salassapitosäännösten muutostarpeet sekä selvitetään edellytykset käyttää tietoja muuhun käyttötarkoitukseen kuin rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämiseksi ja selvittämiseksi (esimerkiksi verovalvonta). Lisäksi arvioidaan edellytykset liiketoimien jäädytysajan pidentämiseksi sekä tehdään muut tarpeelliset muutokset.

Aikataulu: Esiselvitys- ja lakihankkeen aikataulu on sidoksissa harmaan talouden torjuntaan liittyvään hankekokonaisuuteen sekä EU:ssa käynnissä olevaan rahanpesudirektiivin muutosehdotukseen.

Organisointi: Esiselvityshanke/hankkeet, joiden perusteella mahdolliset lainsäädäntöhankkeet. Ks. myös lähiaikoina käynnistyvät hankkeet EU:ssa, ehdotus direktiiviksi rahoitusjärjestelmän käytön estämisestä rahanpesutarkoituksiin sekä terrorismin rahoitukseen.

Osallisuus, viestintä, kuuleminen: Valtiovarainministeriö, Keskusrikospoliisin rahanpesun selvittelykeskus, rahanpesulaissa tarkoitetut ilmoitusvelvolliset.

Vaihtoehtojen ja vaikutusten arviointi: Vaikutusten arviointi tehdään hankkeen aikana yhteistyössä poliisihallinnon kanssa.

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: ei

Suhde hallitusohjelmaan: Hallitusohjelman 2. luku talouspolitiikka. Tehostettu harmaan talouden torjunta: Viranomaisten väliset tiedonvaihdon esteet puretaan ja tarvittavat viranomaisrekisterit saatetaan joustavasti harmaan talouden torjuntaviranomaisten käyttöön. Parannetaan rekisteritietojen ajantasaisuutta ja saatavuutta. Ulkomaalaisrekisterinpitäjien tiedonsaantioikeuksia laajennetaan. Rahanpesun torjunnassa saatujen valvontatietojen käyttö mahdollistetaan myös verovalvonnassa.

Yhteyshenkilöt: Ylitarkastaja Tiina Nuutinen, puh. 071 878 8563, säädösvalmisteluvastustaja Berith Koskinen, puh. 071 878 8557

Poliisihallinnon virkojen kelpoisuusvaatimuksia ja nimittämistä koskevien säännösten uudistaminen

Tavoite: Yhtenäistetään ja ajantasaistetaan poliisin virkojen kelpoisuusvaatimuksia ja nimittämistä koskevat säännökset. Hankkeessa otetaan huomioon mm. perustuslakivaliokunnan lausunto PeVL 67/2010 ja sisäasiainministeriön osastopäällikkökokouksen 16.9.2011 linjaukset.

Hankkeella on liittymäpinta PORA III lakihankkeeseen.

Aikataulu: Tavoitteena on, että valmistelutyö aloitetaan kuluvalla vaalikaudella.

Organisointi, resurssit: Hankkeen organisointi arvioidaan myöhemmin erikseen.

Suhde hallitusohjelmaan: ei.

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: ei

Yhteyshenkilöt: Lainsäädäntöneuvos Riitta Aulanko, puh. 071 878 8569, säädösvalmisteluavustaja Berith Koskinen, puh. 071 878 8557

Täydennyspoliisijärjestelmää koskevien säännösten uudistaminen (HO)

Tavoite: Tavoitteena on tarkistaa täydennyspoliisia koskevien säännösten normihierarkia sekä mahdollisesti toteuttaa säännösten soveltamisalan muutokset. Hallitusohjelman mukaan täydennyspoliisijärjestelmän käyttömahdollisuuksia kartoitetaan.

Aikataulu: Keväällä 2013 käynnistetään esiselvityshanke, jonka jälkeen perustetaan mahdollinen lainsäädäntöhanke.

Organisointi: Esiselvityshankkeen ja mahdollisen lainsäädäntöhankkeen organisointi arvioidaan myöhemmin erikseen.

Osallisuus ja viestintä: Aiemmat toimenpiteet: Sisäasiainministeriön poliisiosasto toteutti kansalaisille suunnatun kyselyn täydennyspoliisijärjestelmän kehittämisestä joulukuussa 2010 valtioneuvoston keskustelufoorumilla otakantaa.fi -sivustolla.

Vaihtoehtojen ja vaikutusten arviointi: Esiselvityshankkeen tarkoituksena on kartoittaa mahdollisimman kattavasti täydennyspoliisijärjestelmän käyttömahdollisuudet, organisointi, toimivaltuudet sekä arvioida yhteiskunnalliset, taloudelliset ja muut vaikutukset.

Suhde hallitusohjelmaan: Hallitusohjelman luku 4, täydennyspoliisijärjestelmän käyttömahdollisuuksia kartoitetaan.

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: Ei.

Yhteyshenkilöt: Erityisasiantuntija Timo Kerttula, puh. 071 878 8589, säädösvalmisteluavustaja Paula Honkanen, puh. 071 878 8554

PELASTUSOSASTO

Sisäasiainministeriön asetus ilmoituksen tai tehtävän välittämiseen tai hälyttämiseen käytettävistä teknisistä järjestelmistä ja menetelmistä

Tavoite: Annetaan hätäkeskustoiminnasta annetun lain (692/2010) nojalla sisäasiainministeriön asetus ilmoituksen tai tehtävän välittämiseen tai hälyttämiseen käytettävistä teknisistä järjestelmistä ja menetelmistä.

Aikataulu: Esiselvitys on käynnistetty syksyllä 2012. Asetus on tarkoitus saattaa voimaan vuonna 2013.

Organisointi: Virkamiesvalmistelu.

Osallisuus ja viestintä: Osallisuudesta ja viestinnästä päätetään hanketta asetettaessa.

Vaihtoehtojen ja vaikutusten arviointi: Tarvittaessa osana asetuksen valmistelua.

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: ei

Yhteyshenkilöt: Pelastusylitarkastaja Ilpo Helismaa, puh. 071 878 8414, säädösvalmisteluavustaja Merja Hyytiäinen, puh. 071 87 88431.

Sisäasiainministeriön asetus erityistä vaaraa aiheuttavien kohteiden ulkoisesta pelastussuunnitelmasta annetun sisäasiainministeriön asetuksen muuttamisesta

Tavoite: Tavoitteen on päivittää asetus (406/2011) vastaamaan kesällä 2015 voimaan tulevaa Seveso III direktiiviä.

Organisointi: Virkamiesvalmistelu.

Aikataulu: Hanke käynnistetään vuonna 2013. Asetus on tarkoitus saattaa voimaan kesällä 2015.

Osallisuus ja viestintä: Lausuntokierros ja tiedottaminen.

Vaihtoehtojen ja vaikutusten arviointi: Tarvittaessa osana asetuksen valmistelua.

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: ei

Yhteyshenkilöt: Yli-insinööri Kristine Jousimaa, puh. 071 878 8426, osastosihteeri Marja-Sisko Vanonen, puh. 071 878 8451.

Sisäasiainministeriön asetus Häätäkeskuslaitoksen maksullisista suoritteista

Tavoite: Tavoitteena on antaa uusi asetus Häätäkeskuslaitoksen maksullisista suoritteista. Asetuksella korvataan vuoden 2013 loppuun asti voimassa oleva vastaava asetus (1276/2011). Maksullisen toiminnan osalta huomioon otetaan myös sisäasiainministeriön 15.6.2012 antama tilinpäätöskannanotto Häätäkeskuslaitoksen toiminnasta vuodelta 2011.

Aikataulu: Hanke käynnistetään vuonna 2013 ja asetus saatetaan voimaan viimeistään 1.1.2014.

Organisointi: Virkamiesvalmistelu

Osallisuus ja viestintä: Suunnitellaan hanketta asetettaessa.

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: Poliisiosasto

Yhteyshenkilö: Neuvotteleva virkamies Johanna Hakala, puh. 071 878 8452

MAAHANMUUTTO-OSASTO

Kansainvälistä suojelua hakevalle annettava yleinen oikeudellinen neuvonta

Tavoite: *Vaihe 1:* Selvitetään, onko kansainvälistä suojelua hakeville annettavasta yleisestä oikeudellisesta neuvonnasta tarpeen säätää laissa. *Mahdollinen vaihe 2:* Valmistellaan tarvittavat säännökset.

Aikataulu: Vaihe 1 aloitetaan vuonna 2013.

Organisointi: Valmistellaan virkatyönä. Hankkeessa mukana vastuuhenkilö maahanmuutto-osaston kansainvälinen suojelu -yksiköstä ja lainsäädäntöneuvos.

Osallisuus ja viestintä: Hankkeessa kuullaan ainakin Maahanmuuttovirastoa, vastaanottokeskuksia ja Pakolaisneuvonta r.y:tä

Vaihtoehtojen ja vaikutusten arviointi: Hankkeessa selvitetään vaihtoehtoisia tapoja järjestää neuvontaa.

Suhde hallitusohjelmaan: ei

Suhde talousarvioon: ei

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: Poliisiosasto, rajavartio-osasto

Yhteyshenkilö: Päätetään hanketta perustettaessa.

Sisäasiainministeriön asetus Maahanmuuttoviraston suoritteiden maksullisuudesta (SM062:00/2012)

Tavoite: Valmistellaan maahanmuuton maksullisista suoritteista perittävien maksujen määräytymisen perusteet ja maksujen määrät.

Aikataulu: Asetuksen muutos tulee voimaan 1.1.2014.

Organisointi: Asetuksen muutos valmistellaan virkatyönä ja käsitellään Maahanmuuttoviraston maksullisten suoritteiden hallinnonalojen välisten menettelyiden puitesopimuksen ohjausryhmässä. Maahanmuutto-osaston johtamaan ryhmään kuuluvat edustajat poliisiosastolta, työ- ja elinkeinoministeriöstä, ulkoasiainministeriöstä, Maahanmuuttovirastosta ja Poliisihallituksesta. Ohjausryhmässä on pysyvänä asiantuntijana valtiovarainministeriön edustaja.

Osallisuus ja viestintä: Asetuksen sisällöstä sovitaan edellä mainitussa ohjausryhmässä. Normaali tiedotus.

Suhde talousarvioon: ei

Liittyykö muiden osastojen toimintaan: Poliisiosasto.

Yhteyshenkilöt: Erityisasiantuntija Kari Kananen, puh. 071 878 88604, säädösvalmisteluavustaja Minnamari Piipponen puh. 071 878 8611

RAJAVARTIO-OSASTO

Valtioneuvoston asetus rajavyöhykkeestä ja rajavyöhykkeen takarajasta

Tavoite: Rajavyöhykkeen takarajan kulku tarkistetaan ja rajavyöhykettä kavennetaan siellä, missä rajaturvallisuuden ylläpitämisen järjestelyt sen mahdollistavat. Hanke edellyttää rajavyöhykkeestä ja rajavyöhykkeen takarajasta annetun valtioneuvoston asetuksen muuttamista.

Aikataulu: Säädöshanke asetetaan vuonna 2013 ja asetuksen on tarkoitus tulla voimaan 1.1.2014.

Organisointi: Vastuuvalmistelijan virkatyönä.

Osallisuus ja viestintä: Tavallinen hanketiedotus, raja- ja merivartiostot tiedottavat paikallisesti.

Vaihtoehtojen ja vaikutusten arviointi: Rajavyöhykkeen kaventaminen lisää asukkaiden liikkumisvapautta.

Suhde talousarvioon: ei

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: ei

Yhteyshenkilöt: Ylitarkastaja Laura Francke puh. 071 872 1613, osastosihteeri Sari Mustila puh. 071 872 1605

Sisäasiainministeriön asetus Rajavartiolaitoksen suoritteiden maksuista

Tavoite: Nykyinen asetus on voimassa 31.12.2013 saakka. Annetaan uusi asetus, joka on voimassa vuoden 2015 loppuun.

Organisointi: Vastuuvalmistelijan virkatyönä.

Aikataulu: Asetus annetaan joulukuussa 2013 ja sen on tarkoitus tulla voimaan 1.1.2014.

Osallisuus, viestintä, kuuleminen: Valmistellaan yhteistyössä Rajavartiolaitoksen hallintoyksikköjen kanssa. Lausuntokierroksella kuullaan valtiovarainministeriötä. Tavallinen hanketiedotus.

Vaikutusten ja vaihtoehtojen arviointi: Suoritteiden maksuja arvioidaan yleisen hintatason nousun perusteella, uusien kalustohankintojen ja vanhemman kaluston korjaamisen vaikutusten sekä palkkakustannusten nousun kannalta.

Suhde hallitusohjelmaan: ei

Suhde talousarvioon: ei

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: ei

Yhteyshenkilö: Rajavartiolytarkastaja Reijo Lahtinen, puh. 071 87 21604, osastosihteeri Sari Mustila, puh. 071 872 1605

Sisäasiainministeriön asetus poliisin ja rajavartiolaitoksen ajoneuvojen tunnusvärikyksestä ja -merkeistä

Tavoite: Rajavartiolaitoksen operatiivisen kaluston värikyksessä on päätetty siirtyä vaiheittain käyttämään kansallisuutta osoittavaa värikykystä. Hanke edellyttää poliisin ja rajavartiolaitoksen ajoneuvojen tunnusvärikyksestä ja -merkeistä annetun sisäasiainministeriön asetuksen muuttamista.

Aikataulu: Säädöshanke asetetaan toukokuussa 2013. Asetuksen on tarkoitus tulla voimaan kaluston värikykystä koskevan hankkeen aikataulun mukaisesti 1.1.2014.

Organisointi: Vastuuvalmistelijan virkatyönä.

Osallisuus ja viestintä: Tavallinen hanketiedotus. Erikseen yleisötiedotus kaluston värikyksen muutoshankkeesta.

Vaihtoehtojen ja vaikutusten arviointi: Vaihtoehdot arvioidaan kaluston värikykystä koskevan hankkeen yhteydessä.

Suhde talousarvioon: ei

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: ei

Yhteyshenkilöt: Ylitarkastaja Laura Francke puh. 071 872 1613, materiaaliapäällikkö Arto Lehtinen puh. 071 872 1561

Sisäasiainministeriön asetus Rajavartiolaitoksen tilaa ja aluetta koskevista liikkumisrajoituksista ja kielloista

Tavoite: Rajavartiolaitoksen sopeuttamisohjelman vuoksi eräitä Lapin rajavartioston rajavartioasemia lakkautetaan, minkä vuoksi liikkumisrajoituksista ja -kielloista annetun sisäasiainministeriön asetuksen mukaisia rajoitusalueita on muutettava. Samalla tarkistetaan asetuksen muutkin päivitystarpeet.

Aikataulu: Säädöshanke asetetaan syksyllä 2013. Asetuksen on tarkoitus tulla voimaan 1.1.2014.

Organisointi: Valmistellaan virkatyönä, tiimityö.

Osallisuus ja viestintä: Lausuntokierros alueen kunnille ja muille sidosryhmille loka-kuussa 2013. Tavallinen hanketiedotus. Kartat liikkumisrajoituksista ja kielloista asetetaan saataville Rajavartiolaitoksen sivuille internetiin.

Vaihtoehtojen ja vaikutusten arviointi: Tehdään erikseen jokaisen rajoitus- tai kiello-alueen kohdalla.

Suhde talousarvioon: ei

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: ei

Yhteyshenkilöt: Lainsäädäntöneuvos Jaana Heikkinen puh. 071 872 1602, komentaja Marko Tuominen puh. 071 872 1171, osastosihteeri Sari Mustila puh. 071 872 1605

2.2. Lähiaikoina EU:ssa käynnistyvät säädöshankkeet

POLIISIOSASTO

Asetus unionin lainvalvontayhteistyö- ja koulutusvirastosta (Europol) sekä päätösten 2009/371/YOS ja 2005/681/YOS kumoamisesta

EU-säädöksen valmistelu

Tavoite: Europolin oikeusperustan muuttaminen neuvoston päätöksestä asetukseksi. Muutostarve johtuu Lissabonin sopimuksesta. Euroopan poliisiakatemia (CEPOL) yhdistäminen Europoliin.

Aikataulu: Komission säädösehdotus annettiin 27. maaliskuuta 2013.

Eduskunnan informointi: Säädösehdotuksesta laaditaan U-kirje heti kun ehdotus saadaan.

Organisointi, resurssit: Poliisiosaston vastuuvirkamies hoitaa niin EU:n työryhmätyöskentelyn kuin kansalliset toimenpiteet.

Kansallinen täytäntöönpano

Säädösehdotuksen käsittelyyn EU:n työryhmässä on varattava aikaa vähintään vuosi. Siten kansallisen täytäntöönpanon valmistelu aloitettaisiin aikaisintaan vuoden 2014 loppupuolella.

Liittykö muiden osastojen toimialaan: Rajavartiolaitos. Muista ministeriöistä valtiovarainministeriö (tulli) ja oikeusministeriö osallistuvat säädöksen valmisteluun.

Yhteyshenkilö: Neuvotteleva virkamies Hannele Taavila, puh. 071 878 8568

Ehdotus direktiiviksi rahoitusjärjestelmän käytön estämisestä rahanpesutarkoituksiin sekä terrorismin rahoitukseen

EU-säädöksen valmistelu

Tavoite: Tavoitteena on tarkistaa Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2005/60/EY rahoitusjärjestelmän käytön estämisestä rahanpesutarkoituksiin sekä terro-

rismin rahoitukseen säännökset siten, että ne vastaavat FATF:n helmikuussa 2012 uusittuja suosituksia rahanpesun ja terrorismin rahoituksen vastaisista toimenpiteistä.

Aikataulu: Direktiiviehdotus on annettu helmikuussa 2013. Työryhmätyöskentely on käynnistynyt huhtikuussa 2013. Direktiiviehdotuksen käsittelyyn EU:n työryhmässä on varattava aikaa vähintään vuosi, mutta pidempi käsittelyaika voisi aiheuttaa käsittelyn viivästymisen parlamenttivaalien jälkeiseen aikaan.

Eduskunnan informointi: Eduskunnalle on annettu U-kirje huhtikuussa 2013.

Organisointi, resurssit: Poliisiosaston vastuuvirkamies osallistuu EU:n työryhmätyöskentelyyn yhdessä VM:n vastuuvirkamiehen kanssa. Kansallisen lainsäädännön muutoksista rahanpesulain osalta vastaa joko vastuuvirkamies tai poliisiosaston lainsäädäntöyksikkö. Ks. myös lähiaikoina käynnistyvät kansalliset hankkeet, rahanpesulainsäädännön muutostarpeet.

Kansallinen täytäntöönpano

Kansallisen täytäntöönpanon valmistelu aloitettaneen vuoden 2014 loppupuolella tai vuoden 2015 alkupuolella.

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: Asia koskee myös valtiovarainministeriötä. Muista ministeriöistä oikeusministeriö ja ulkoasiainministeriö osallistuvat säädöksen valmisteluun.

Yhteyshenkilö: Ylitarkastaja Virpi Koivu, puh. 071 878 8592

2.3. Lähiaikoina käynnistyvät kansainväliset sopimukset

PELASTUSOSASTO

NORDRED-sopimuksen saattaminen ajan tasalle

Sopimuksen valmistelu

Pohjoismaiden (Islanti, Tanska, Suomi, Norja ja Ruotsi) välisen valtakunnanrajojen yli ulottuvaa yhteistyötä onnettomuustapauksissa ihmisiin, omaisuuteen tai ympäristöön kohdistuvien vahinkojen estämiseksi ja rajoittamiseksi 20.1.1989 allekirjoitetun sopimuksen (NORDRED, SopS 20-21/1992) uudistamistilanne on toistaiseksi auki. Norjalla on ollut tarkoitus käynnistää puheenjohtajuusajanaan sopimuksen tarkistaminen, mutta asiassa on päätetty odottaa EU Cross Border -projektin Task A -selvitystä NORDRED -sopimuksesta.

Yhteyshenkilöt: Kansainvälisten asioiden johtaja Tiina Peltola-Lampi, puh. 071 878 8444, säädösvalmisteluavustaja Merja Hyytiäinen, puh. 071 878 8431.

3. VUOSINA 2014-2017 KÄYNNISTYVÄT ESISELVITYKSET JA SÄÄDÖSHANKKEET

3.1. Vuosina 2014-2017 käynnistyvät kansalliset hankkeet

POLIISIOSASTO

Tietoverkkorikollisuutta koskeva lainsäädäntö (HO)

Tavoite: Tietoverkkorikollisuuden torjuntaa koskevien säännösten laatiminen. Selvitetään mahdollisesti tarvittavat säädösvalmistelulliset toimenpiteet tietoverkkorikollisuuden torjunnan tehostamiseksi.

Organisointi: Tietoverkkorikollisuuden osalta sisäasiainministeriön poliisiosaston poliisitoiminnan suunnitteluyksikön selvitys/esitys toimenpiteistä, jonka jälkeen tehdään arviointi jatkotoimenpiteistä. Lainsäädäntöhanketta koskeva valmisteluorganisaatio arvioidaan myöhemmin erikseen. Identiteettiohjelman jatkotoimien selvitykset ovat erikseen käynnissä Poliisihallituksessa.

Aikataulu: Tietoverkkorikollisuuden asiakokonaisuus edellyttää seikkaperäistä esiselvitystyötä. Tietoverkkorikollisuuden osalta poliisiosaston poliisitoiminnan suunnitteluyksikön esitys toimenpiteistä on annettu 31.1.2012. Jatkotoimenpiteet arvioidaan järjestäytyntä rikollisuutta koskevan hankkeen yhteydessä.

Suhde hallitusohjelmaan: Hallitusohjelman luku 4 oikeuspolitiikka, sisäinen turvallisuus ja maahanmuutto: Tietoverkkorikollisuuden torjuntaan panostetaan osana järjestäytyneen rikollisuuden torjuntaa. Turvataan keinot torjua identiteettivarkaudet kaikissa tapauksissa.

Suhde talousarvioon: ei

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: ei

Yhteyshenkilöt: Ylitarkastaja Marko Meriniemi, puh. 071 878 8561, säädösvalmisteluvastustaja Paula Honkanen, puh. 071 878 8554

Poliisin säilyttämien henkilöiden kohtelusta annetun lain muuttaminen

Tavoite: Oikeusministeriössä on käynnissä lainsäädäntöhanke vankeuslain ja tutkintavankeuslain sekä rikoslain 2 c luvun säännösten täydentämiseksi. Tämän muutoksen

johdosta laaditaan muutokset poliisin säilyttämien henkilöiden kohtelusta annettuun lakiin (841/2006) sekä tehdään samassa yhteydessä muut tarvittavat päivitykset.

Organisointi: Työ tehdään virkatyönä. Poliisiosastolta poliisiylitarkastaja Keijo Suuri-pää on ollut jäsenenä hankkeeseen asetetussa oikeusministeriön työryhmässä.

Aikataulu: Riippuvainen muun muassa yllä mainitusta oikeusministeriön hankkeen valmistelusta ja etenemisestä.

Osallisuus, viestintä, kuuleminen: Yhteistyö oikeusministeriön, valtiovarainministeriön ja Poliisihallituksen kanssa.

Vaikutusten ja vaihtoehtojen arviointi: Valmistelun yhteydessä ja oikeusministeriön kanssa yhteistyössä.

Suhde hallitusohjelmaan: ei.

Suhde talousarvioon: ei.

Liittykö muiden osastojen toimialaan: Rajavartio-osasto, maahanmuutto-osasto

Yhteyshenkilöt: Ylitarkastaja Jarkko Nieminen, puh. 071 878 8596, säädösvalmistelu-avustaja Berith Koskinen puh. 071 878 8557

Poliisin erityistoimintayksikön ylikansalliset toimivaltuudet

Tavoite: Esiselvityshanke (SM143:00/2008) asetettiin 19.12.2008. Työryhmän toimikausi oli 1.1.2009 - 31.12.2009 ja sitä jatkettiin myöhemmin vuoden 2010 loppuun saakka.

Työryhmän tavoitteena oli selvittää poliisin erityistoimintayksikön tehtävien ja toimintavalmiuden lainsäädännölliset kehittämistarpeet. Samalla selvitettiin erityistoimintayksikköä koskevan sääntelyn asianmukainen taso sekä yhteistyön parantamisesta kriisitilanteissa Euroopan unionin jäsenvaltioiden erityistoimintayksiköiden välillä tehdyn neuvoston päätöksen 2008/617/YOS mahdollistaman kansainvälisen yhteistyön oikeudellisia ja käytännön edellytyksiä. Asiakokonaisuuteen liittyen käynnissä on Poliisihallituksen työryhmiä, joiden johtopäätökset otetaan huomioon hankkeen sisällössä.

Aikataulu: Tavoitteena on, että valmistelutyö aloitetaan kuluvalla vaalikaudella.

Organisointi: Työryhmä, vastuuvastuuvalmistelija sisäasiainministeriön poliisiosastolta

Osallisuus, viestintä, kuuleminen: Mahdollinen hallituksen esitys lähetetään lausuntokierrokselle.

Vaihtoehtojen ja vaikutusten arviointi: Vaikutusten arviointi tehdään hankkeen aikana yhteistyössä poliisihallinnon kanssa.

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: Rajavartio-osasto

Yhteyshenkilöt: Ylitarkastaja Tiina Nuutinen, puh. 071 878 8563, säädösvalmisteluavustaja Paula Honkanen, puh. 071 878 8554

Poliisin tiedonsaantioikeutta koskevien säännösten tarkistaminen

Tavoite: Poliisilain (493/1995) 35 §:ssä säädetään poliisin oikeudesta saada tietoja viranomaiselta ja poliisilain 36 §:ssä poliisin oikeudesta saada tietoja yksityiseltä yhteisöltä tai henkilöltä. Vastaavat säännökset ovat 1.1.2014 voimaan tulevan poliisilain (872/2011) 4 luvun 2 ja 3 §:ssä.

Poliisin tiedonsaantia viranomaisilta (poliisilain 35 §) selvittänyt työryhmä (SM051:00/2009) on luovuttanut esityksensä Poliisihallitukselle toukokuussa 2012. Työryhmä on todennut, että jatkovalmistelutyössä tulisi kokonaisuudessaan arvioida poliisin tiedonsaantioikeutta koskevat säännökset, erityissäännösten muutostarve sekä arvioida, minkälaisia muutoksia poliisilakiin on tarpeen tehdä.

Poliisilain 36 §:n muutostarpeita on ilmennyt muun muassa tapauksissa, jotka ovat koskeneet poliisin oikeutta saada tietoja yksityisiltä tahoilta ja epäselvyyksiä on ollut myös tiedonsaantioikeuden maksuttomuudessa. Lisäksi eduskunnan apulaisoikeusasiamies on antanut asiaan liittyvän ratkaisun 4.2.2013 (Dnro 4518/4/11).

Aikataulu: Tavoitteena on, että hallituksen esitykseen tähtäävä valmistelutyö aloitetaan kuluvalle vaalikaudella.

Organisointi: Mahdollisen lainsäädäntöhankkeen organisointi arvioidaan erikseen.

Osallisuus, viestintä, kuuleminen: Hallituksen esitys lähetetään lausuntokierrokselle.

Vaihtoehtojen ja vaikutusten arviointi: Vaikutusten arviointi tehdään hankkeen aikana yhteistyössä poliisihallinnon kanssa.

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: rajavartio-osasto

Suhde hallitusohjelmaan: Hallitusohjelman 2. luku talouspolitiikka. Tehostettu harmaan talouden torjunta: Viranomaisten väliset tiedonvaihdon esteet puretaan ja tarvittavat viranomaisrekisterit saatetaan joustavasti harmaan talouden torjuntaviranomaisten käyttöön. Parannetaan rekisteritietojen ajantasaisuutta ja saatavuutta. Ulkomaalaisrekisterinpitäjien tiedonsaantioikeuksia laajennetaan. Rahanpesun torjunnassa saatujen valvontatietojen käyttö mahdollistetaan myös verovalvonnassa.

Yhteyshenkilöt: Ylitarkastaja Marko Meriniemi, puh. 071 878 8561, säädösvalmisteluavustaja Paula Honkanen, puh. 071 878 8554

Sotilaallinen virka-apu, säännösten tarkistaminen

Tavoite: Puolustusvoimien virka-apusta poliisille annetun lain (781/1980) 4 a §:n mukaan sotilaallista virka-apua koskevan pyynnön voi esittää sisäasianministeriö puolustusministeriölle ja sen antamisesta päätetään valtioneuvoston yleisistunnossa. Poliisihallinnon organisaatiouudistuksen myötä menettelyn toimivuuden arviointi on tullut ajankohtaiseksi. Poliisihallituksella on operatiivinen rooli ja varallaolojärjestelmä, jota ei ole sisäasiainministeriön poliisiosastolla.

Aikataulu: Tavoitteena on, että hallituksen esitykseen tähtäävä valmistelutyö aloitetaan kuluvalle vaalikaudella.

Organisointi: Lainsäädäntöhankkeen organisointi arvioidaan erikseen.

Osallisuus, viestintä, kuuleminen: Hallituksen esitys lähetetään lausuntokierrokselle.

Vaihtoehtojen ja vaikutusten arviointi: Vaikutusten arviointi tehdään hankkeen aikana yhteistyössä poliisihallinnon kanssa.

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: ei

Suhde hallitusohjelmaan: ei

Yhteyshenkilöt: Hallitusneuvos Katriina Laitinen puh. 071 878 8559, säädösvalmisteluavustaja Berith Koskinen, puh. 071 878 8557.

Poliisin hallintolainsäädännön uudistaminen

Tavoite: Annetaan uusi laki poliisin hallinnosta ja uusi valtioneuvoston asetus poliisin hallinnosta. Lakia ja asetusta on muutettu niiden voimaantulon jälkeen lukuisia kertoja ja säädökset vaativat kokonaisuudistuksen.

Aikataulu: Tavoitteena on, että valmistelutyö aloitetaan kuluvalle vaalikaudella.

Organisointi: Lainsäädäntöhankkeen organisointi arvioidaan erikseen.

Osallisuus, viestintä, kuuleminen: Hallituksen esitys lähetetään lausuntokierrokselle.

Vaihtoehtojen ja vaikutusten arviointi: Vaikutusten arviointi tehdään hankkeen aikana yhteistyössä poliisihallinnon kanssa.

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: ei

Suhde hallitusohjelmaan: ei

Yhteyshenkilöt: Lainsäädäntöneuvos Riitta Aulanko puh. 071 878 8569, säädösvalmisteluavustaja Berith Koskinen, puh. 071 878 8557.

Henkilökorttilain muuttaminen

Tavoite: Muutettaisiin henkilökorttilakia siten, että hakemuksen voisi tehdä sähköisesti erikseen määritellyissä tilanteissa. Lisäksi tavoitteena on biometrinen tunnistaminen (sormenjäljet) lisääminen henkilökortteihin. Myös ulkomaalaisen henkilökortin myöntämisedellytysten muuttamista tulisi tarkastella turvapaikanhakijan asiointikorttia (SM056:00/2011) selvittäneen työryhmän suositusten mukaisesti.

Aikataulu: Tavoitteena on, että hallituksen esitykseen tähtäävä valmistelutyö aloitetaan kuluva vaalikaudella. Ennen hankkeen asettamista on selvitettävä, onko hanke tarkoituksenmukaista toteuttaa kahdessa vaiheessa. Sähköisen asioinnin osalta hanke voitaisiin yhdistää passilain vastaavaa muutosta koskevan hankkeen kanssa (ks. jäljempänä).

Organisointi: Hanketta varten on tarpeen asettaa työryhmä ja hankkeen sisällöstä riippuen mahdollisesti myös alatyöryhmiä. Hankkeen valmisteluun on tarpeen osallistua ainakin sisäasiainministeriön rajavartio- ja maahanmuutto-osastot, Poliisihallitus ja valtiovarainministeriö ja Väestörekisterikeskus. Valmistelun aikana on kuultava myös asiantuntijoita, kuten tietosuojavaltuutettua.

Osallisuus, viestintä, kuuleminen: Valmistelusta tiedotetaan tavanomaiseen tapaan ja esitysluonnos lähetetään lausuntokierrokselle. Hanketta asetettaessa tehdään tarkemmat suunnitelmat.

Vaihtoehtojen ja vaikutusten arviointi: Sähköisen asioinnin osalta vaihtoehtoja ja vaikutuksia on osin arvioitu Poliisihallituksen toimesta esimerkiksi Lupa 2016 – hankkeen ja lupahallintostrategian yhteydessä. Suunnitelluilla lainmuutoksilla helpotettaisiin hallinnon asiakkaiden asiointia ja turvattaisiin poliisin lupahallinnon henkilöstöresursseja. Biometrinen tunnistaminen osalta Suomi on noudattanut minimi-turvatekijöiden osalta linjaa, jonka mukaisesti passin ja henkilökortin turvatekijät ovat soveltuvin osin samankaltaisia. Poliisihallitus on laatinut kesällä 2011 vaikutusten arviointia koskevan muistion biometrinen tunnistaminen lisäämisestä henkilökortille. Ulkomaalaisen henkilökortin myöntämisedellytysten muuttamista on arvioitu em. työryhmän loppuraportissa ja sen jälkeen yhteistyössä eri toimijoiden kanssa. Muutoksella mahdollistettaisiin henkilökortin myöntäminen Suomessa oleskeluluvan saaneille ulkomaalaisille, vaikka heillä ei olisi ennestään henkilöllisyyden osoittavaa asiakirjaa. Vaihtoehto-

jen ja vaikutusten arviointi on tarpeen ennen lainsäädäntöhankkeen asettamista ja hankkeen valmistelun yhteydessä.

Suhde talousarvioon: ei

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: Maahanmuutto-osasto, rajavartio-osasto.

Yhteyshenkilöt: Ylitarkastaja Elina Setälä, puh. 071 878 8586, säädösvalmisteluavustaja Berith Koskinen, puh. 071 878 8557

Passilain muuttaminen

Tavoite: Muutettaisiin passilakia siten, että passihakemuksen voisi tehdä sähköisesti erikseen määritellyissä tilanteissa ja että ns. jatkopassin (sähköisesti haettava passi, johon sisällytettäisiin aiempaa passia varten otetut biometriset tunnisteet) myöntäminen olisi mahdollista.

Aikataulu: Tavoitteena on, että hallituksen esitykseen tähtäävä valmistelutyö aloitetaan kuluvalle vaalikaudella.

Organisointi: Työ tehdään virkatyönä yhteistyössä Poliisihallituksen kanssa ja mahdollisesti myös ulkoasiainministeriön kanssa. Hankkeen aikana on tarpeen kuulla asiantuntijoita. Hanke voitaisiin yhdistää henkilökorttilain vastaavaa muutosta koskevan hankkeen kanssa (ks. edellä).

Osallisuus, viestintä, kuuleminen: Valmistelusta tiedotetaan tavanomaiseen tapaan ja esitysluonnos lähetetään lausuntokierrokselle. Hanketta asetettaessa tehdään tarkemmat suunnitelmat.

Vaihtoehtojen ja vaikutusten arviointi: Vaihtoehtoja ja vaikutuksia on osin arvioitu Poliisihallituksen toimesta esimerkiksi Lupa 2016 –hankkeen ja lupahallintostrategian yhteydessä. Arviointia on tarpeen jatkaa lainsäädäntöhankkeen valmistelun yhteydessä. Suunnitelluilla lainmuutoksilla helpotettaisiin hallinnon asiakkaiden asiointia ja turvataisiin poliisin lupahallinnon henkilöstöresursseja.

Suhde talousarvioon: ei

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: ei.

Yhteyshenkilöt: Ylitarkastaja Elina Setälä, puh. 071 878 8586, säädösvalmisteluavustaja Berith Koskinen, puh. 071 878 8557

Arpajaislain nojalla annettavien asetusten valmistelu

Tavoite: Hankkeen tavoitteena on jatkaa arpajaislain ensimmäisen ja toisen vaiheen uudistamiseen liittyviin lakimuutoksiin sisältyviin valtuutussäännöksiin perustuvien valtioneuvoston ja sisäasiainministeriön asetusten valmistelua. Arpajaislain toisen vaiheen lakimuutosten voimaantulon yhteydessä annettiin 1.1.2012 kolme rahapeliyhteisökohtaista asetusta rahapelien toimeenpanosta (rahapelien jakelua koskevat säännökset). Samaan aikaan annettiin ensimmäiset rahapeliyhteisökohtaiset sisäasiainministeriön asetukset rahapelien pelisäännöistä. Valtioneuvoston asetus rahapeliasioiden neuvottelukunnasta annettiin 10.5.2012 (244/2012). Asetus tuli voimaan 1.6.2012.

Uudistamisen ensimmäisen vaiheen lakimuutoksiin sisältyy valtuutussäännös antaa valtioneuvoston asetuksella tarkempia säännöksiä pelaajan täysi-ikäisyyden varmistamistavoista. Toisen vaiheen lakimuutoksiin sisältyy valtuutussäännös antaa valtioneuvoston asetuksella rahapeliluvan ehdot ja määräykset korvaavat rahapelien jakelua koskevat säännökset sekä säännökset pelaajan henkilöllisyyden ja hänen asuinpaikkansa todentamisesta sähköisesti välitettävien rahapelien osalta, rahapelien sähköisistä valvontajärjestelmistä ja rahapeliasioiden neuvottelukunnan tarkemmista tehtävistä ja kokoonpanosta. Toisen vaiheen lakimuutoksiin sisältyy myös valtuutus antaa sisäasiainministeriön asetuksella rahapelien pelisäännöt ja tarkemmat säännökset pelaamisen rajoituksista, joita rahapeliyhteisön on asetettava sähköisesti välitettävien rahapelien osalta.

Organisointi: Vastuuvalmistelija poliisiosastolta vastaa hankkeen toteuttamisesta yhteistyössä maa- ja metsätalousministeriön, opetus- ja kulttuuriministeriön, sosiaali- ja terveysministeriön, Poliisihallituksen sekä Terveystieteiden ja hyvinvoinnin laitoksen rahapelitoiminnan asiantuntijoiden kanssa. Hankkeen yhteydessä voidaan pitää tarpeellisia kokouksia ja kuulla rahapeliyhteisöjen edustajia.

Aikataulu: 1.1.2014-

Osallisuus, viestintä, kuuleminen: Toteutetaan tarvittavat lausuntokierrokset.

Vaikutusten ja vaihtoehtojen arviointi: Rahapelitoiminnan jatkumisen turvaamiseksi annettiin arpajaislain toisen vaiheen lakimuutosten voimaantulon yhteydessä välttämättömät asetukset rahapelien toimeenpanosta (rahapelien jakelua koskevat säännökset) sekä asetukset rahapelien pelisäännöistä. Tämän valmistelun yhteydessä arvioidaan erikseen niiden muiden asetusten tarpeellisuus, jotka lain mukaan voidaan antaa rahapelitoiminnan ohjaamiseksi ja arvioidaan asetusten vaikutukset ja vaihtoehdot.

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: ei

Yhteyshenkilöt: Ylitarkastaja Jukka Tukia, puh. 071 878 8573, säädösvalmisteluavustaja Paula Honkanen, puh. 071 878 8554

PELASTUSOSASTO

Pelastuslain vuoden 2011 kokonaisuudistuksen täytäntöönpanoa koskeva arviointi

Tavoite: Tavoitteena on pelastuslain (379/2011) kokonaisuudistuksen täytäntöönpanon seurannan perusteella valmistella mahdollisesti tarvittavat säädösmuutokset, joilla varmistetaan säädösten ajantasaisuus muuttuvassa toimintaympäristössä.

Aikataulu: Pelastuslakiuudistuksen arviointi käynnistetään vuonna 2012 seuraamalla uuden lain vaikutuksia erityisesti poistumisturvallisuuden (asumispalvelujen toimintakäytäntöihin) ja pelastuslaitosten onnettomuuksien ehkäisytyöhön. Varsinainen esiselvi-tyshanke asetetaan aikaisintaan vuonna 2015.

Organisointi, resurssit: Virkatyö

Suhde hallitusohjelmaan: ei

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: ei

Yhteyshenkilö: Hallitusneuvos Mika Kättö, puh. 071 878 8413

MAAHANMUUTTO-OSASTO

Maahanmuuttoon liittyvien rekisterisäännösten tarkistaminen

Tavoite: Laki ulkomaalaisrekisteristä (1270/1997) on tullut voimaan 1998 alusta. Lain säännökset tulee uudistaa vastaamaan paremmin nykyaikaisia rekisterilainsäädännön vaatimuksia. Lisäksi on uudistettava rekisterisäännökset laissa kansainvälistä suojelua hakevan vastaanotosta.

Aikataulu: Hanke asetetaan aikaisintaan vuonna 2014.

Organisointi: Valmistellaan työryhmässä.

Osallisuus ja viestintä: Tärkeimpiä sidosryhmiä ovat Maahanmuuttovirasto, poliisi ja Rajavartiolaitos.

Vaihtoehtojen ja vaikutusten arviointi: Työssä tulee ottaa huomioon henkilötietolaki (523/1999), viranomaisten toiminnan julkisuudesta annettu laki (621/1999) ja maahanmuuttohallinnon toimintaympäristössä tapahtuneet muutokset.

Suhde hallitusohjelmaan: ei

Suhde talousarvioon: ei

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: Poliisiosasto, rajavartio-osasto

Yhteyshenkilö: Päätetään hanketta perustettaessa.

Selvitys kansalaisuuslain kokonaisuudistuksen tarpeesta

Tavoite: Tavoitteena on selvittää vuonna 2003 voimaan tulleen kansalaisuuslain toimituutta ja mahdollisen kokonaisuudistuksen tarvetta.

Aikataulu: Esiselvityshanke käynnistetään aikaisintaan hallituskauden lopulla. Mahdollinen lainsäädäntöhanke käynnistetään seuraavalla vaalikaudella.

Organisointi, resurssi: Organisointi suunnitellaan myöhemmin

Suhde hallitusohjelmaan: ei

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: poliisiosasto

Yhteyshenkilö: Päätetään hanketta perustettaessa

Selvitys ulkomaalaislain kokonaisuudistuksen tarpeesta

Tavoite: Tavoitteena on selvittää vuonna 2004 voimaan tulleen ulkomaalaislain toimituutta ja mahdollisen kokonaisuudistuksen tarvetta.

Aikataulu: Esiselvityshanke käynnistetään seuraavan vaalikauden alussa. Mahdollinen lainsäädäntöhanke käynnistetään seuraavalla vaalikaudella.

Organisointi, resurssit: Organisointi suunnitellaan myöhemmin

Suhde hallitusohjelmaan: ei

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: poliisiosasto, rajavartio-osasto

Yhteyshenkilö: Päätetään hanketta perustettaessa.

RAJAVARTIO-OSASTO

Rajavartiolainsäädännön muutostarpeiden arviointi

Tavoite: Tavoitteena on selvittää rajavartiolainsäädännön toimivuutta ja valmistella tarvittavat säädösmuutokset, joilla varmistetaan säädösten ajantasaisuus muuttuvassa toimintaympäristössä.

Aikataulu: Esiselvityshanke asetetaan aikaisintaan vuonna 2015.

Organisointi, resurssit: Tiimi/virkatyö

Suhde hallitusohjelmaan: ei

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: Maahanmuutto-osasto, poliisiosasto

Yhteyshenkilö: Lainsäädäntöneuvos Jaana Heikkinen puh. 071 872 1602

3.2. Vuosina 2014-2017 käynnistyvät kansainväliset sopimukset

POLIISIOSASTO

Suomen ja Ruotsin välinen poliisin yhteispartiointia koskeva sopimus

Sopimuksen valmistelu

Pohjoismaisen poliisiyhteistyön tehostamiseksi on alustavasti kartoitettu Suomen ja Ruotsin välistä poliisin yhteispartiointia koskevan valtiosopimuksen tarvetta ja mahdollisesti tarvittavia lainsäädännön muutoksia yhdessä Poliisihallituksen, Peräpohjolan poliisilaitoksen ja oikeusministeriön kanssa. Poliisihallitus on esittänyt toiminnalliset perustelut yhteispartioinnille. Neuvotteluaikataulu on toistaiseksi avoinna, mutta tarkoitus on käydä hankkeesta alustavia keskusteluja jo vuonna 2013.

Yhteyshenkilö(t): Ylitarkastaja Virpi Koivu, puh. 071 878 8592 (neuvotteleva virkamies Hannele Taavila, puh. 071 878 8568).

4. EDUSKUNNALLE ANNETTAVAT SELONTEOT JA SELVITYKSET

PELASTUSOSASTO

Hätäkeskusaluejaon muuttaminen

Valtioneuvoston selonteko hätäkeskusuudistuksesta (HaVM 3/2008 vp - VNS 3/2007 vp)

Eduskunnan kirjelmä 4/2008: Hallintovaliokunnan mietinnön HaVM 3/2008 vp perusteissa lausuttuun viitaten valtioneuvoston on annettava hallintovaliokunnalle perustuslain 47 §:n 2 momentin tarkoittama kirjallinen selvitys, mikäli hätäkeskusten aluejakoa aiotaan muuttaa.

Yhteyshenkilö: Tietoverkkojohtaja Pekka Tulokas, puh. 071 87 8450

Hätäkeskusuudistuksen seuranta

Hallituksen esitys laiksi hätäkeskustoiminnasta (HaVM 12/2010 vp - HE 262/2009 vp)

Hallintovaliokunnan mietintö 12/2010: Valiokunta tulee seuraamaan tarkkaan hätäkeskusuudistuksen toimeenpanoa. Valiokunta tulee lisäksi pyytämään prosessin edetessä, sen eri vaiheissa, sisäasiainministeriöltä selvityksen toimeenpanon etenemisestä ja valiokunnan kannanottojen huomioon ottamisesta.

Yhteyshenkilö: Tietoverkkojohtaja Pekka Tulokas, puh. 071 87 8450.

Väestön suojaamisen tarpeiden selvittäminen

Hallituksen esitys pelastuslaiksi ja laiksi meripelastuslain 23 §:n muuttamisesta (HaVM 41/2010 vp - HE 257/2010 vp)

Hallintovaliokunnan mietintö 41/2010: Hallintovaliokunta edellyttää, että seuraavan turvallisuus- ja puolustuspoliittisen selonteon yhteydessä arvioidaan Suomen turvallisuuspoliittisen tilanteen lisäksi väestön suojaamisen tarpeet.

Yhteyshenkilö: Tekninen johtaja Hannu Olamo, puh. 071 87 8430.

MAAHANMUUTTO-OSASTO

Ulkomaalais- maahanmuutto- ja kotouttamispolitiikka

Hallituksen esitys laiksi kotoutumisen edistämisestä ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi (HE 185/210).

Eduskunnan vastaus 239/2010:

1. Eduskunta edellyttää hallituksen antavan eduskunnalle vaalikausittain ulkomaalais-, maahanmuutto- ja kotouttamispolitiikasta ja sen toimivuudesta selonteon, jossa muun ohella verrataan Suomen maahanmuuttoa koskevia säännöksiä, käytäntöjä ja taloudellisia etuuksia muihin EU-maihin muun muassa sen arvioimiseksi, muodostavatko Suomen säännökset, käytännöt tai taloudelliset etuudet vetovoimatekijöitä turvapaikan hakemiselle tai humanitaariselle maahanmuutolle.

Aikataulu: Selonteko annetaan vaalikauden loppupuolella.

Osastot ja ministeriöt, joiden toimialaan liittyy: Maahanmuutto-osasto, poliisiosasto, rajavartiolaitos sekä työ- ja elinkeinoministeriö

Yhteyshenkilö: Päätetään myöhemmin.